

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reș Ferdinand (József főherceg-ut.) 2. Telefon: 151 Sürögnyelv: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és terjesztése naponta. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. Ezves szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. (Bucurestiben 50 banf felár). Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 46. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, 1931. július hó 2

A képviselők bünei

Egy ország politikai életében legjelentősebb tényező a parlament, ahol a nemzet kiküldött képviselői foglalkoznak azokkal a törvényekkel, amelyek az ország előrehaladását minden tekintetben szolgálják. A törvények megalkotásánál nagy körültekintéssel, az ország és a nép alapos ismeretével és államférfiai bölcseséggel kell eljárni, hogy ezek a törvények valóban azokat a célokat is szolgálják, melyek létrejöttüket szükségessé tették. A törvények megalkotásánál tehát a munka nyugalmát kell elsősorban biztosítani, amely elengedhetetlen feltétele annak, hogy az ország lakosságát közvetlenül érintő rendelkezések valóban alaposan el legyenek készítve.

A Kamara mostani ülései azonban mindenre alkalmasak, csak nyugodt törvényhozói munkára nem. A honatyák, akik a legutolsó választásokon mandátumhoz jutottak, éles, kiemeltlen támadásokat intéznek egymás ellen. Nincs az a kicsi, vagy nagy bűn, nincs az a bottás a politikusok életében, amelyet a támadók ne tárnának fel az üléselő képviselők előtt. Az új honatyáknak minden parlamentáris tevékenysége ezeknek a régi bűnöknek felelevenítésében merül ki.

A monarchikus kérdés, az ország koronás feje körül támadó viták azok, amelyek kielezik a pártok anélkül sem békés együttműködését. Nem volt még ülése a kamarának, amelyen egyik párt a másiknak szemrehányásokat tett volna, hogy az uralkodóházzal szemben nem viseltetett azzal a lojalitással, amelyet a támadó párt magának minden körülmények között előnynek tud be. Természetes, hogy ezekben a végeláthatatlan és meddő vitákban kimerül a kamara minden egyes pártja és minden egyes tagja, a törvényalkotásra számtalán komoly munka helyett párt és egyéni bűnök kitergetésével telik el.

Az ország pedig a legkétségbeejtőbb gazdasági helyzetben küzd a végső elmerülés ellen. Nincs törvény és nincs törvénytervezet, a mellyel még csak foglalkozott volna is a parlament. Azok a rendeletek, amelyek az üdvös hatású törvényeket helyettesítik, csak újabb terhet rónak ennek az országnak megkínzott polgáira. Mert a rendeletek legfőbb az adóbeszedés gyorsítását és a hátralékos adók minél intenzívebb beszedését rendelik el. Azzal azonban, hogy az ország adófizető polgárai honnan és miből fizessék ezeket a mindinkább súlyosabbá váló adótevételeket, a Kamarában összegyűlt honatyák már nem törődnek. Az ezer gonddal és bajjal küzdő polgárság pedig reménykedve néz az ország Háza felé, amelyet az alkotó munka szimbolumának szeretne tekinteni, ahonnan üdvös törvények és rendelkezések kellene kiindulni, amelyben ma, alkotómunka helyett csak súlyos sértések és vaskos gorombaságok röpködnek a levegőben.

A krízis pedig tart tovább, semmi kiút nem mutatkozik, amely annak megoldásához vezetne. Csupán a polgárságra súlyosodó rendeletek érkeznek szakadatlanul. Mintha az államnak precízen működő gépezetébe valahol hibát csúsztatt volna be. Mintha ez a szerkezet kihagyásokkal dolgozna. Ami jó és ami üdvös az ország életére, az nem lát napvilágot, az nyom nélkül elülnek abban a bonyolult összevisszaságban, amelyet ma parlamentnek neveznek. Amely pedig nem egyéb, mint paródiája a komoly és alkotó munkának, mint politikai akarnokok könyöklő előretörése egy cél irányában, amelyet csupán ők látnak tisztán. Az ország népe azonban csak azt érzi, hogy az ilyen parlamenti munka mellett nincs kilátás arra, hogy kilábaljon a kétségbeejtő bizonytalanságból.

Uj törvényt készít a Iorga-kormány az álláshalmozásról

Az első lovagias ügy — Beterjesztették a közigazgatási törvény módosítását — Cáfolja a kormány a német ipari rendelkezéseket. Kérik a tisztviselői vagyonok ellenőrzését

A Kamara felfüggesztette Dobrescu Aurel dr. mentelmi jogát

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén D. R. Ioanitu kérdést intézett a kormányhoz, vajjon miért nem alkalmazza az álláshalmozásról szóló törvényt. Ioanitu kérdése maga Argetoianu adja meg a választ és kijelentette, hogy az előző Kamara által elfogadott törvény egészen alkalmatlan úgy, hogy újat kell megszavaztatni. Annál is inkább végre akarja hajtani a tervet, mert azt igen kiűnőnek találja. Alexei lupista volt a következő felszólaló, aki törvényes intézkedést kért a tisztviselői vagyonok ellenőrzésére vonatkozólag. Mihalache közbeszólt, hogy ilyen törvényjavaslatot ő is tervezett, de nem akarta a tisztviselők agitációját előidézni és ezért nem nyújtotta be a Kamara elé. Majd Valjean beterjesztette a közigazgatási törvény módosítását célzó törvényjavaslatot, amelyet előbb Mirto kritizált élesen. Szerinte az új javaslat megszüntetné, még pedig károsan a decentralizációt.

— Belátom, sokba került az államnak a tartományigazgatási rendszer, de legalább a parasztságnak nem kellett a fővárosba mennie minden kicsi ügy miatt, a tartományi igazgatóság rendelkezésére állott.

Iorga szerint ennek éppen az ellenkezője igaz. A tartományi igazgatóságok csak a khaosz felkeltésére voltak jók. Az embernek föltétlenül el kellett mennie Bucurestibe, s így kétszeresen költséges.

Argetoianu ezután nagyfontosságú törvényjavaslatot helyezett el a Ház asztalára. Beterjesztette az új házak adómentességéről szóló törvényjavaslatot, amely az 1923. után épült házaknak az első tíz évben teljes, az utá-

na következő öt évben 75 százalékos és az aztáni öt évben 50 százalékos adókedvezményt ad. Az új házak bérjövödelme mentes a globális adótól is.

A szenátusban a liberális Pilat a német-román kereskedelmi egyezményre vonatkozólag kért felvilágosítást a kormánytól. Manolescu miniszter válaszában kijelentette, hogy ez az első kereskedelmi egyezmény, amely a preferenciák elvén épült fel. A román gabonát óriási kedvezményekkel lehet exportálni ezután a német piacra, aminek következtében az itthoni készletek lecsökkennek és a belső árkban jelentős javulás fog mutatkozni.

— Ipari téren nem adunk koncessziókat — folytatta a miniszter —, nem köteleztük magunkat olyan rendelkezésekre, amelyek sértik a hazai ipart.

Bucurestiből jelentik: A Kamara tegnapi ülésén történt éles szóváltás ma lovagias ügy következményével járt. Mint ismeretes, erős hangú polémia fejlődött ki Duca és Bratianu György között, amelynek folytatásaképpen Bratianu György segédei: Tutu tábornok és Sturdza ezredes ma megjelentek Ducánál és tőle lovagias elégtételt kértek. Duca mindjárt megnevezte segédeit, akik Bratianu megbízottaival ma este már össze is ültek.

Bucurestiből jelentik: A Kamara mentelmi bizottsága ma foglalkozott Dobrescu volt földmívelésügyi államtitkár mentelmi jogának felfüggesztési ügyével. Iumian és Mirto hozzászólása után felfüggesztették a mentelmi jogát. A mentelmi jog felfüggesztését egyébként az ilfovi ügyészség kérte a csiki erdőpanamak ügyével kapcsolatban.

Ujabb terv Európa megmentésére

Ot éves moratórium, ötvenszázalékos fizetési kötelezettséggel

A Hoover-terv körüli kavargás még nem csillapult el. Az amerikai és angol sajtó újabb megoldási módokat ajánlanak arra az esetre, hogyha Franciaország makacsul kitartana álláspontja mellett. Keyner angol közgazdász már öt éves moratóriumot ajánl, amely azonban csak ötven százalékos legyen. Kétségtelen, hogy az amerikai közvélemény nem nyugszik bele Franciaország elutasító magatartásába s mindent elkövetnek az amerikai államférfiak, hogy a Hoover-moratóriumot tető alá hozzák.

Legújabb távirataink az alábbiak:

Londonból jelentik: Az amerikai és angol sajtó egyre határozottabban veti fel a kérdést, hogy a szövetségi adósságokra adandó moratóriumot hogyan lehetne megoldani, ha Franciaország továbbra is kitart ismeretes álláspontja mellett. A lapok két megoldást tartanak megvalósíthatónak:

1. Franciaország csak a feltétel nélküli annuitásokat kapná meg, viszont köteleznék arra, hogy háborús adósságait továbbra is fizesse. A többi államok pedig hozzájárulnának a moratóriumhoz. Általános az a vélemény, hogy Franciaország ezzel a megoldással nem nyerne sokat. Németországtól ugyanis a feltétel nélküli annuitások fejében 22 millió fontot kapna, amiből 21 és félmillió fontot kellene kifizetnie adósságai fejében Amerikának és Angliának.

2. Németországnak és a többi államoknak olyan hiteletet nyújtanának, amelyekkel segíteni lehetne ezekben az államoknak szorult helyzetben.

Newyorkból jelentik: Az ismert és tekintélyes angol közgazdász: Keyner csikágói előadásán a jóvátétel kérdésének megoldásával kapcsolatban rendkívül érdekes javaslatot tesz. Keyner ugyanis azt javasolja, hogy az általános moratóriumot ne egy évre, hanem öt évre adják, azonban ez a moratórium ne száz százalékos, hanem csak ötven százalékos legyen. Vagyis, azok az államok, amelyeknek háborús jóvátételi kötelezettségeik vannak, minden évben, öt évig a megállapított összegnek csak a felét kellene fizetni. Keyner javaslatát azzal indokolja, hogy ha a moratóriumot csak egy évre adják, akkor az év leteltével, ami végeredményben meglehetősen rövid idő, újra fölmerülne az egész jóvátételi komplexum és újból megoldhatatlannak tetsző problémák elé állítaná úgy Európa, mint Amerika államiérfiait.

Bucurestiből jelentik: A román kormány ma eljuttatta válaszáat Amerikához a Hoover-tervezet ügyében. A román álláspont megegyezik a francia és a többi kisantant-államok fel-fogásával.

Rothschildék újabb manővere Ausztria ellen

Menthetetlen a Creditanstalt — Rothschildék emigrálásának kulisszatitka! — Nem kell komolyan venni az elköltözési tervet

Bécsből jelent az Aradi Közlöny tudósítója: A Creditanstalt bukását Rothschildék híven olcsón uszták meg. A szanálás összes terheit az osztrák állam vállalta magára és ma már az a helyzet, hogy a Creditanstalt, akár sikerül a szanálás, akár pedig likvidálásra kerül sor, az osztrák állam passzívái közé tartozik. Rothschildék kihasználva az osztrák kormány erélytelenségét és megrökönyödését, ügyes taktikával kibújtak minden erkölcsi és anyagi felelősségrevonás elől. Az osztrák kormány kénytelen lesz nehéz feltételekkel külföldi kölcsönöket felvenni, az adókat emelni, a költségvetést csökkenteni, hogy teljesítse azokat a gigantikus kötelezettségeket, amelyeket a Creditanstaltnál magára vállalt. És az áldozatok példátlan nagysága ellenére sem bizonyos, hogy a Creditanstaltot sikerül szanálni. A helyzet annyira bonyolult, hogy a likvidálás csak nehezen lesz elkerülhető. Ez persze nem jelenti azt, hogy összehívják az igazgatóságot, vagy a közgyűlést és felmondják a szanálást. De ha a következő évek folyamán sikerül egyrészt leépíteni a Creditanstalt érdekeltiséget, másrészt a prosperáló üzemeket eladni, úgy az automatikus összezsugorodás után megkezdődhet a csendes likvidáció. Már is olyan vélemények hangzanak el bel- és külföldi szakemberek részéről, hogy a Creditanstalt egyszersmindenkorra elvesztette minden banküzlet legfontosabb aktivumát: a közbizalmat és kompromittált multjának bázisán nem lehet rekonstruálni. Így tehát az osztrák állam előreláthatóan keresztet vehet a befektetett összegek nagyrésztére, mivel a likvidálásból csak igen kis rész fog visszatérülni.

Még mindig hiányzik a felelősségrevonás!

Ennek ellenére az osztrák kormány a lehető legerélytelenebb magatartást tanúsítja nem csupán Rothschildékkal, hanem a Creditanstalt többi felelős vezéreivel szemben is. Mintegy tíz nap előtt a lapok hírül hozták, hogy az államügyészség vizsgálatot indított a

volt igazgatók ellen. Néhány lap már arról írt, hogy kiüszöbön áll az elfogatási parancs kiadása a Párisba költözött Ehrenfest Frigye ellen. Azóta azonban kiderült, hogy az államhatalom semmiféle felelősségrevonást nem tervez, Ehrenfestnek nem kell félni attól, hogy elrendelték körözését és a többi vezető igazgatók is nyugodtan aludhatnak, a Creditanstalt bukása nem fogja foglalkoztatni a bíróságot.

Az emigrálás háttere

Az osztrák kormány messzemenő erélytelenségéért azonban a bécsi Rothschildok egyáltalán nem hálásak. Rothschild Louis báró és testvérei nem jól érzik magukat Ausztriában és elhatározták, hogy eladják nagykiterjedésű ausztriai birtokaikat, kastélyaikat és bécsi palotáikat és külföldre költöznek. Legalább is ezt írják a bécsi lapok. Mi azonban azt hisszük,

hogy ez a hiresztelés csupán blöff, amely mögött újabb manőver húzódik meg. A mai viszonyok között ugyanis teljesen lehetetlen olyan hatalmas értékeket realizálni Ausztriában, mint Rothschildék ingatlanai. A bécsi sajtó azon orgánumai, amelyek közvetve vagy közvetlenül Rothschildék érdekkörébe tartoznak, avval ijesztik Ausztriát, hogy Rothschildék elköltözése újabb anyagi veszteséget jelent és ezért azt kellene akadályozni. Kétségtelen, hogy egy ilyen gazdag család kivonulása egy országból a munkanélküliség növekedését jelentené. Másrészt azonban, amint már említettük, nem olyan könnyű dolog manapság ilyen nagy értékekre új gazdát találni. Ezért nem kell komolyan venni Rothschildék emigrálási tervét, ők maguk sem gondolnak erre komolyan. Rothschild Louis báró és testvérei valamit újból akarnak és evvel a manőverrel próbálkoznak. Hogy a manőver mögött milyen célok rejlenek, azt ma még homály fedi, nincsen kizárva, hogy Rothschild Louis báró azt akarja, hogy az osztrák kormány kérjen tőle bocsánatot és a kormány talán meg is teszi. Sz. P.

Megérkezett Aradra a rendelet, amely kitéli a magánfeleket a közhivatalokból

A rendőrségre és az adóhivatalba szabad a bemenet — Aradon nem lehet teljes egészében keresztülvinni a rendelkezést

Ma érkezett meg Aradra az a miniszteri rendelet, amely a közönséget az egyes állami és városi hivatalokból kitéli és amely ellen a bucu-resti lapok annak idején élénken tiltakoztak. A rendelet szerint a rendőrség, adóhivatal, orvosi hivatal és postahivatalokon kívül egyetlen hivatalba sem szabad magánfeleknek belépni, hogy a hivatalnokokat munkájukban ne zavarják. A rendelet egyidejűleg érkezett meg a megyei prefekturára és a városházára és mindkét hivatal vezetői azonnal összegyűltek, hogy a miniszteri rendeletnek a lehetőség szerint érvényt szerezzenek. A megyeházán Serban dr. megyei prefektus Lázár Agoston dr. állandó választmányi elnökkel hosszasan tanácskozott és úgy határoztak,

hogy a napnak bizonyos óráiban engedik csak be a magánfeleket a prefektura épületébe, mert a hivatal hermetice elzárt nem lehet. A pontos fogadó órákat később állapítja meg a prefektus és így még egy-két napig a régi rendszer lesz érvényben a megyeházán.

A városházán Raicu Aurél dr. hívta össze az állandó választmány több tagját, hogy a miniszteri rendelet felett döntsének. Minthogy a rendelet előkészületlenül találta a város vezetőségét, itt is egy-két nap múlva döntenek a felek látogatási órák felől, habár a városnál ez semmiféle nehézséget nem fog okozni, mert eddig is hetenként két fogadó nap volt és a közönséget a fogadónapok pontos betartására fogják szorítani.

Az öreg díjnok

Irtá: HESSLEIN JÓZSEF.

Péter tüzes bajusza, amely máskor hegyesen és harciasan furta át kéthelyen a levegőt, most busan, szomorúan, sőt csüggedten lógott lefelé. Ennél kiáltóbb jelét a szomorúságnak Péternél el se lehetett képzelni. A kipödrött, lefittyegő bajusz Péter bácsinál nagy szomorúságot jelentett.

Szegény öreg Péter bizony csakugyan nagyon szomorú volt. Tele volt a lelke bánattal és végtelenül elhagyatottnak, üresnek, céltalannak érezte az életét. Péter már harminchárom esztendeje volt díjnok a minisztériumban. Derék, megbízható, kötelességtudó, felelősségteljes tisztelő hivatalnok volt világéletében, de azért a díjnoki rangnál magasabbra sohase vitte.

Eddig maga Péter is természetesen tartotta ezt. Valójában nem is gondolt rá. Csak most fájdul meg egyszerre a szíve, hogy egyik kollégáját, aki még erősen fiatal volt és mindössze három és fél éve szolgált a minisztériumban, hivatalnokká léptették elő.

Ehhez járult még, hogy öreg életpartja, aki vel huszonnyolc éven keresztül élt csendes, békés, bár nélkülözésekkel teljes házasságot, átköltözött a tulvilágra, ahol most bizonyára bőségben, jólétben és Péter utáni vágyakozásban tölti idejét.

Pedig ünnep is volt, vasárnap, munkaszünet. Péter inspekciós volt, valaki megkérte, hogy vállalja át tőle az inspekciót, amire Péter készségesen vállalkozott. Egmaga volt hát az egész hivatalban, munka sem volt senki, csak éppen azért kellett bemenni valakinek, hogy legyen, aki jelentkezzék, ha netán csöngetne a telefon. Mára még arra sincs szükség, hiszen bent van az osztályfőnök, ő fog jelentkezni, ha valaki telefonál. Szorgalmas ember ez az osztályfőnök, vasárnap is bejár dolgozni, mikor a többinek szabadnapja van. — Péter tehát egyéb teendő híján az ő nagy szomorúságán békélt és az élet haszontalansága felett gondolt. Arra gondolt, hogy nekik már

semmi öröme sem lesz hátralévő életében, amelyet voltaképpen nem is érdemes leélni. Minek? Ő csak mindenkinek a szolgája, jövője nincs, elő nem léphet és mit érne, ha elő is lépne, ha az örömet nem oszthatja meg többé feleségével.

Lassan-lassan kialakult benne a gondolat, hogy kár minden pillanatért, amit él. Annival később látja viszont az asszonyt a tulvilágon. Eszébe jutott, hogy soha kedvezőbb alkalma nem lesz az öngyilkosságra, mint most. Egészen egyedül van a szobában, a főnöke a másik szobában el van melyedve a munkában, az ugyan nem zavarja. Csak mikor délben hazamegy keresztül a szobán, akkor fogja észrevenni, hogy ő ott lóg a kötélén.

Elmosolyodott arra a gondolatra, hogy a főnöke milyen meglepett arcot fog vágni. Ez volt napok óta az első mosoly életében. Még az is eszébe jutott, milyen érdekes volna, ha ő azért ha meg is van halva, láthatná, hogy mit csinál a főnöke és milyen arcot csinál. Milyen jó is lesz pihenni, csendben, békességben, szívfaidalom és szomorúság nélkül.

Körülnézett és a sarokasztalon meglátta a cukorszárgát, amit az akták csomagolására használtak. Fölkelt, odament az asztalhoz és kiszámította, hogy körülbelül két méter hosszú spárgára lesz szüksége. Kimérte a két métert és leszakította.

Azután valami megfelelő szöveget keresett. Ebben is szerencséje volt. A falon megfelelő magasságban észrevett egy jó erős kampószeget. Az éppen jó lesz. Odahozott egy széket a szög alá, fölállt rá és fölnyújtotta a kezét. Éppen elérte a szöveget. Nagyszerű, minden a legjobb úton halad.

A hurokkészítés egy kicsit nehezen ment. Nem volt gyakorlata benne. Eddig még egyszer sem akasztotta fel magát. De azért végre mégis sikerült. A hurok készen állt, a felső végét beakasztotta a szögbe, most már csak a fejét kell beledugni és a széket elrugni, aztán kész.

Mégis mielőtt végezne, lelépett a székről és az íróasztalhoz ült. Egy iv papírt vett elő, a tollszárba új tollat ültetett és kaligrafikus írással

mosolygó gömbölyű betűkkel megírta bucsulevelét:

Mélyen tisztelt Osztályfőnök Ur! Igen tisztelt Felebbvalóim! Tisztelt Hivatalnok Urak!

Utolsó istenhozzádót küldök Önöknek, azután meghalok. Ha valakinek talán vétettem volna valamikor, alázatos tisztelettel kérek bocsánatot. Sok szerencsét, boldogságot kívánok a mélyen tisztelt Osztályfőnök urnak és a többi uraknak. Kiváló tisztelettel

Kovács Péter, napidíjas.

Leitatta, borítékba tette, leragasztotta, megcímezte az osztályfőnök címére, aztán még egyszer körülnézett a szobában, mintha el akarna bucsuzni a butoroktól, az íróasztaloktól, levélnyomóktól, írógépektől és minden egyébtől, ami mind régi ismerőse. Aztán szép nyugodtan visszament a székhez, fölállt rá, megfogta a hurokot, kicsit kibővítette, egyet sóhajtott, aztán bedugta a fejét.

Ebben a pillanatban a másik szobából kihallatszott a főnök kiáltása:

— Péter! Kérem csak egy pillanatra!

— Jövök már főnök ur — felelte Péter hurokkal a nyaka körül és hamar kivette fejét a hurokból. Leszállt a székről, futva ment a főnök szobája felé. Az ajtón kopogott, aztán benyitott. Mélyen, alázatosan meghajolt és azt mondta:

— Tessék parancsolni, osztályfőnök ur!

— Nézze, kedves Péter, ma nincs itt senki, csak maga, nekem meg elfogyott a cigarettám. Nem lenne szives leszaladni ide a trafikba?

— Ó, kérem, nagyon szivesen.

Péter szalad és a legrövidebb időn belül visszatért a cigarettával.

— Köszönöm, kedves Péter!

— Nincs mit főnök ur, szót sem érdemel.

Péter meghajolt és távozott. Megint felállt a székre, bedugta fejét a hurokba, várt még egy kicsit, hátha megint szól a főnöke és miután pár percig nem jött hívás, végre elrugta maga alól a hurokot.

Altalános a jobboldali pártok fölénye a magyarországi választásokon

Bethlen István gróf, Ernst Sándor, Klebelsberg Kunó gróf megszerezték mandátumaikat — A választások újabb eredményei — Miskolcon az ellenzéki pártok győztek

Budapestről jelentik: Az egyes szavazókerületekben lázasan folyik a szavazatok összeszámolása és így egyre tisztábban kezd kialakulni az új magyar parlament képe. Újabb választási jelentéseink a következők:

Győrben Ernst Sándor népjóléti miniszter a keresztény gazdasági párt tagja 6929 szavazattal, míg Malasits Géza szociáldemokrata 5282 szavazattal lett képviselő.

Pécsett Varga Imre egységspárti jelöltet 9025, Esztergályos János szociáldemokrata jelöltet pedig 7862 szavazattal választották meg képviselőnek. Az eddigi eredmények szerint általában megállapítható a jobboldali pártok fölénye.

Debrecenben erős küzdelem folyt Bethlen István gróf miniszterelnök és az ellenzék két jelöltje között. A délutáni órákig még nem sikerült az összes szavazókerületek eredményeit összeállítani és így csak részleges eredmények ismeretesek, amelyek a következők: Bethlen István gróf 6242, Hegymegi Kiss Pál 4032 és Györky Imre szociáldemokrata 3335.

Szegeden Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter nagy fölényrel vezet. Az eddigi szegedi eredmények a következők: Klebelsberg 3677, a Rassay-párt 2154, szociáldemokrata-párt 1215.

Miskolcon az ellenzéki pártok vezetnek. Eddig Eckhardt Tibor 3033, Reisinger 3820 és Görgey 3530 szavazatot kapott.

Kecskeméten délután kettőkor fejeződött be a szavazatok összeszámolása és a választás eredményeképpen a kecskeméti kerületből 5036 szavazattal Zsitvay Tibor igazságügyminiszter egységspárti és 4125 szavazattal Sándor István Gaál Gaszton-párti került be a parlamentbe.

Miskolc. Ma este 8 órakor ért véget a szavazatok összeszámolása. A város háza erkélyéről hatalmas és lelkes tömeg ellőtt hirdették ki az eredményt. Leadtak összesen 17147 szavazatot. Ebből a szociáldemokraták 6970, keresztény ellenzéki pártok 5318, míg az egységes párt 4393 szavazatot kapott, 466 szavazatot megsemmisítettek. A kihirdetés után a választási elnök Eckhardt Tibor és Reisinger Ferenc megválasztott képviselőknél ünnepélyes keretek mellett átadta a mandátumot.

Debrecenben fél nyolckor ese ért véget a szavazatok összeszámolása. A mandátumok elosztásában, amint az már a választás alatt is várható volt, változás nem volt. Gróf Bethlen István, a magyar miniszterelnök listái döntő győzelmet arattak. Összesen 25547 szavazatot adtak le. Érvénytelenítettek 416 szavazatot. Így 25131 érvényes szavazatot maradt. Az osztószám 8377, ami annyit jelent, hogy ennyi

szavazatot kell egy mandátum elnyerésére. Gróf Bethlen István listája 11228, Hegymegi Kiss Pál 7315, Györky Imre pedig 6588 szavazatot kapott. 2851 töredék szavazatot maradt, amelynek révén további két képviselő kerül be a miniszterelnök pártjából. A választási eredményt 1500 főnyi tömeg hallgatta végig és hosszasan éltették a kormányt és gróf Bethlen Istvánt.

Leszállították a kéményseprési díjakat Aradon

Biztosítják az aradi mozikat és azok berendezését

Aradváros állandó választmánya ma foglalkozott a kéményseprő-díjak szabályozásával és a szakemberek véleményének meghallgatása után a kéményseprő-díjakat minden vonatkozásban 2 lejjel leszállították. Így olcsóbb lett nemcsak a kémények seprése, de az égetés, kályhakotrás stb. Azután a moziépületek és berendezések biztosításáról volt szó és elhatározták, hogy azokat egy kiírandó pályázat alapján biztosítják tűzkár ellen.

Ma a CENTRAL-mozgóban!

Filmscenarioium: Vajda László.

Szebb,
Nagyobb,
Tartalmasabb,
mint a
REMARQUE FILM.

WESTFRONT 1918.

Ernst Johannsen: "Vier von der Infanterie" c. regénye nyomán.

Nem fantázia, de egy darab valóság az emberiség életének egy sötét korszakából.

Rendezte: G. W. Pabst.

Ma a CENTRAL-mozgóban!

Holnap reggel kivégzik Kürten Pétert, a düsseldorfi rémet

Lefejezik a tömeggyilkost — Visszatartotta a kormány Kürten kegyelmi kérvényét — Halálfélelmében sikoltozik a gyilkos, aki eddig cinikus volt

Düsseldorfból jelentik: Hir szerint a porosz kormány ma foglalkozott Kürten Péternek, a düsseldorfi rémnek kegyelmi kérvényével és azt elutasította. Mint ismeretes, Kürten Pétert hónapokkal ezelőtt ítélte halálra a düsseldorfi esküdtszék, azonban a jogászok nem tudtak dönteni afölött, hogy vajjon ez az ítélet végrehajtható-e? A porosz kormány határozatának értelmében az ítélet azonban már holnap, vagyis csütörtökön végrehajtható. Ezt a híradást még nem erősítették meg.

A késő esti órákban érkezett kölni jelentés már befejezett ténynek mondja Kürten Péter kivégzését. A düsseldorfi rémmel ma este közölték, hogy holnap reggel hat órakor a kölni törvényszék udvarán megtörténik az ítélet végrehajtása. A kivégzés nyaktilóval fog megtörténni, mert Kölnben még érvényben van a gúlotinnal való ítéletvégrehajtás.

Kürten Péter eddig cinikusan viselkedett a fogházban. Sőt gyakran mosolyogva emlegette, hogy mennyire várja a kivégzés napját. Ez a cinizmus azonban abban a pillanatban elmúlt, amikor közölték vele, hogy a kegyelmi kérvényét elutasították és a kivégzés visszavonhatatlanul megtörténik. A többszörös kéjgyilkos nyugtalanul hallgatta végig a végső ítéletet, azután pedig hisztérikus rohamokat kapott és a halálfélelemtől gyötrődve sikoltozik cellájában. Kürten Péter sorsa tehát holnap reggel hat órakor beteljesül. Egy ember, aki hónapokon keresztül rémületben és izgalomban tartotta csaknem egész Európát, elveszi méltó büntetését: a törvényszék keskeny udvarán a magas falak között ácsolják a nyaktilót a düsseldorfi rém számára.

Franciaország megkezdte a kereskedelmi tárgyalásokat Szovjetországgal

A kereskedelmi miniszter hivatalosan is bejelentette a tárgyalások megkezdését a francia Kamarában

A Hoover-moratórium izgalmaiban is jelentős interpelláció hangzott el a francia Kamarában, amely egyben sejtetni engedte Franciaország merev álláspontját a moratóriummal szemben. A Hoover-terv sajnálatos pontja volt a szovjetellenes front kiépítése, azonban, amint a francia kereskedelmi miniszter válaszából kitűnik, a szovjettel való tárgyalások már megkezdődtek. Amint Párisból jelentik, De Onzier szenátor a Szenátus mai ülésén a kormány

külpolitikáját bírálva, interpellációt intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az ország külkereskedelmére vonatkozólag s kérte, hogy foglaljanak el határozott álláspontot a Szovjettel való kereskedelmi összeköttetés ügyében. A kereskedelemügyi miniszter válaszában kifejtette, hogy a kormány már felvette a tárgyalásokat a Szovjettel és megkísérli a francia kereskedelemnek a külföldön való kiterjesztését, anélkül azonban, hogy a francia pénzt külföldön lekötjék.

Vizumát és bucaresti-ügyét Sándor Ferenc meneljegyirodaja intézi a legelőnyösebben.

FÜRDŐ TRICOC, sapkák, cipők, legolcsóbban: „Central“ harisnyaáruházban, Bul. Reg. Maria 18.

Aradi cukrász nyitja meg Páris első magyar cukrászdáját

Megszűnik Arad egyik elsőrendű cukrászdája — Daubner Gyuláné és Hegyi György érdekes vállalkozása a francia fővárosban, „Nincs itt Aradon sem pénz, sem élet...”

A nyári délután lomhán, fülledten terpeszkedtek szét a korzó, az üresen ásitó üzletek, a járókelők fölé, mintha beszédesebb illusztrációként kívánna szolgálni egy fiatal asszony szavaihoz, aki egy nagyon sokat mondó kézlegyintéssel mondja: — Nincs kérem itt Aradon élet...

Uzsonnaidő van, Arad egyik legszebben berendezett, egyik legelőkelőbb cukrászdájában, a Daubner és Seidnernél ülök és beszélgetek Daubner Gyulánéval. A cukrászda egyik asztalánál katonatisztek, egy másik asztalnál fiatal asszony kis gyermekkel: végeredményben sokkal kevesebben ülnek itt, mint ahányan régebben, nyáron, uzsonnaidőben egy főtéri cukrászdában ülni szoktak. A fiatalasszonynak tényleg igaza van: nincs itt élet, vagy talán ezt a szót, hogy „élet” egy másikkal, sokkal találóbban lehetne helyettesíteni: nincs pénz itt Aradon, kérem...

A beszélgetés során nagyon érdekes dolgokat mond el Daubner Gyuláné, amelyeket végeredményben így lehetne összegezni: rövidesen megszűnik Aradnak ez a mondhatni reprezentatív üzlete, Daubner Gyula és felesége másfél hónap múlva Párisba megy, hogy ott a francia metropolis egyik legforgalmasabb negyedében ugynevezett „magyar cukrászdát” alapítsanak, olyan cukrász-

dát, amilyennel Páris eddig nem rendelkezik. És velük együtt kimegy Párisba egy másik közismert aradi ember, Hegyi György is, akivel együtt társas alapon fogják megnyitni a párisi magyar cukrászdát.

— Hogyan jutott eszükbe ez a terv? — kérdezem.

— Erre igazán nem nehéz a választ megadni — feleli mosolyogva az uriaszony. Egyszerűen úgy, hogy a mai viszonyok mellett itten egy üzletet nem lehet biztos existenciának nevezni, nem alapíthatja az ember erre a jövőjét, az életét. Ezt az üzletet eladjuk, másfél hónap múlva már megyünk ki Párisba, egy hónap alatt áttanulmányozzuk az ottani viszonyokat és október elején megnyitjuk a magyar cukrászdát. Párisban az ilyen tésztaeműeket nem ismerik és reméljük, hogy egyrészt az idegenek, másrészt pedig az ottani magyarok, a diákok körében a magyar cukrászda nagy közkedveltségnek fog örvendeni.

— Férjem egyik közeli rokonának Budapesten van cukrászdája, egy másiknak pedig Amerikában van jólmenő cukrászüzlete, mi most megpróbáljuk Párisban, hátha sikerül...

A hangjában, ahogy mondja, valahogy több van a reményről, van benne elszánt akarat, munkakedv, dolgozni vágyás, ami már legalább is felerészben biztosítja a sikert. Amikor elbucszunk, még nevelve teszi hozzá:

— Az olaszok Aradra jöttek és jól megy nekik. Ugy látszik, hogy nekünk pedig el kell mennünk Aradról, idegenbe kell vándorolnunk, ha azt akarjuk, hogy biztosítsuk existenciánkat...

Arad tehát szegényebb lesz egy cukrászdával és Párisban megnyílik az első „magyar cukrászda”. A fülledt nyári délutánban pedig az ásitó üzletek során a járókelőt nem sokára egy cédula fogja egy pillanatra megállítani: „Ez a helyiség kiadó”. Egy cédula, amely végeredményben többet mond, mint az a pár szó, amely rá van írva és mintha szó esne rajta a mai gazdasági viszonyokról, lehetőségekről és egyéb hasonló dolgokról is... (—)

Dinamitmerénylet és gyermekrablás

Rejtélyes ellenségek elüldöztek a Rivieráról egy amerikai-olasz nábobot. — A Cseka keze.

Nizzából jelentik: Az Amerikából érkezett Caputo nevű milliomos története heteken keresztül tartotta izgalomban a közvéleményt, amikor két titokzatos „gangster” teljesen amerikai módszerrel világos nappal elrabolta a nábob kisfiát és váltóságdíjat követelt.

Caputo minden fenyegetés ellenére is összekötetésbe lépett a rendőrséggel és rövidesen sikerült elfogni a merénylőket, akik csikágói eszközökkel akartak a Rivierán vagyonna szert tenni. Két munkanélküli cipészsegéd követte el a gyermekrablást és az azt követő dinamitbombás merényletet. A megoldás banális volt és mindennapos. A két cipészsegédről a főtárgyaláson kiderült, hogy egyszerű, műveletlen emberek, a közönség és a sajtó érdeklődése rövidesen elfordult tőlük, újabb, érdekesebb rivierai szenzáció felé. Amit azonban a publikum nem tudott meg, ami csak most került nyilvánosságra, az az, hogy a két cipészsegéd mögött egy titokzatos egyéniség áll a háttérben, aki a kulisszák mögül irányította a merénylőket.

Egy Miljanov nevű orosz emigránsról és kalandorról van szó, akinek a neve már több különös és fantasztikus bűnyűben szerepelt. Utólag megvizsgálva az egész Caputo-affért, úgy tűnik fel, mint hogyha ez egy nagy és ismeretlen tartalmu regénynek csak egy fejezete volna. A milliomos, aki még a főtárgyalás befejezése előtt egyik napról a másikra hirtelen egész családjával elhagyta a Rivierát, most egyre különösebb szímben tűnik fel, Caputo dús gazdag ember, de senki sem tudja, hol és hogyan szerezte vagyonát. Nizzában főúri villában lakott, de nem tartott egyetlen cselédet sem, annyira félt valamitől, vagy valakitől. A felesége saját maga főzött, takarított és ő gondozta a hat gyermeket is, akiknek sohasem volt szabad a lábukat a villából kitenni. A sajtó persze különféle képpen találgatja, hogy kicsoda Caputo és néhány lap azt állítja, hogy Caputo azonos Vladimir nagyherceggel, aki tudvalevően olasz nőt vett feleségül és így maga is tökéletesen beszél olaszul. Vladimir nagyhercegnek annakidején sikerült családotól kiszökni Amerikába, magával vitte mesés kincseket érő ékszereit is és valószínű, hogy a Cseka embereitől való örökös félelmében változtatott nevet és menekült más világrészbe.

FILM KÖZLÖNY

Nyugati front 1918

Sajtó-bemutató a Central-mozgóban

1918. A háboru elszabadult szilaj démonai javában tombolnak. Mindenütt, amerre szemünk ellát a film objektívén keresztül, rettenetes pusztulás, rombolás, gyűlölet-aratás... A világháboru vörös angyala végigtörölt véres kezével a történelem lapjain. Előttünk pusztulnak el nyomorultul életerős fiatal férfiak, sötét gyermekifjak, akiket első szerelmes asszonyuk karjaiból visznek a halálba. Gránátok süvítnek, bombák robbannak és a gépfegyverek monoton kattogása, tankok robaja dübörög végig a filmen. De mindezt a pokoli lármát túlharosítja a haldoklók iszonyu segélykiáltása, hörögése, vivódása. A film szüzséjén valami letargikus belenyugvás vonul végig.

A négy infanterista, a film hősei már egészen beleszoktak a lövészárkok, fedezékek borzalmaiba és valami végtelenül megkapó, fájdalmas vonás van abban, ahogyan vidámságot erőltetve, türelmesen és szinte jószántukból viselik végzetük sulyát. A film legjobb jelenetei a harci zaj, srappell-fütyülés, robbanások által félbeszakított párbeszéd, a betemetett dekungban lörgő katonák kitartó küzdelme az élve eltemetés ellen és a kórház lélekbenmegrázó zsvaja: a megőrült tiszt rettenetes kacagása, a haldoklók jajveszékeltése, a narkózis nélkül operált sebesült ordítása. A szereplők: Gustav Diesel, a legnagyobb német karakterszínészek egyike játssza Karl szerepét. Bronzba öntött emlékszobrát mintázza meg a Névtelen Katonának. Talán tulságosan is hideg, finom és elegáns a borzalmak közepette. Különösen abban a jelenetben nyújt utólráhetetlen alakítást, amikor hazatér fiatal feleségéhez másfél évi távollét után és az asszonyt más férfi karjaiban találja... Nem tehet róla szegény kis szöke asszony, az éhség kergette oda... És a férfi visszamegy a frontra meghalni, ezzel a bucsuszóval ajkán: „Mindnyájan bűnösök vagyunk, mindnyájan tehetünk róla... De az utolsó felirat hagy legmélyebb nyomokat a lelkünkben, amely így szól: „Váge?”

Ujabb bűnvádi feljelentések Gábor Sever mikalakai községi alkalmazott ellen

Többszörös váltóhamisítással vádolják a feljelentők. Akiket teljesen tönkretett Gábor Sever

Az aradi ügyészség néhány héttel ezelőtt helyezte előzetes letartóztatásba Gábor Sever mikalakai községi alkalmazottat, aki súlyos visszaéléseket követett el oly módon, hogy az Amerikában tartózkodó mikalakai gazdák földjét kölcsönrel terhelte meg, s a kölcsöntnyújtó pénzügyintézet azután elárvereztette az ilyen módon megterhelt ingatlanokat. A vagyoniilag tönkretett gazdák családtagjai bűnvádi feljelentést adtak be Gábor Sever ellen, ugylátszik azonban, hogy a volt községi alkalmazott által elkövetett visszaélések sorozata ezzel még nem nyert befejezést. Most ujabb bűnvádi feljelentés érkezett az aradi ügyészséghez, amely nagyobb arányú váltóhamisítással vádolja meg Gábort.

A feljelentést Albitiu János városi tisztviselő, azonkívül Varjassy Sándor, Varjassy Vince és Pálmai János mikalakai lakosok adták be, akiket a volt Polgári Takarékpénztár a közel-múltban szólított föl váltójuk rendezésére. A négy érdekelt fél érthető meglepetéssel vette tudomásul a bank felhívását, mert biztos tudomásuk volt arról, hogy egyikük sem számított

tott le egyetlen váltót sem a Polgári Takarékpénztárnál. Albiciu János Pálmai János kíséretében megjelent a banknál, ahol saját aláírásukat összehasonlították a váltón szereplő aláírással és már az első összehasonlításnál megállapították, hogy a leszámított váltókon szereplő aláírások hamisítva vannak. Mind a négyen szerepeltek a hamisított váltókon, amelyekkel több másuk volt arról, hogy egyikük sem számított a mint százezer lejt vett föl Gábor Sever. A bűnvádi feljelentés alapján az ügyészség újabb vizsgálatot rendelt el Gábor Sever újabb bűnyűjében.

Megszűnt a vizum Olaszország és Románia között

Bucurestiből jelentik: Románia és Olaszország között a mai napon megegyezés jött létre, amely szerint a két állam polgáraival szemben kölcsönösen megszüntetik a vizum illeteket. Az egyezmény, azonnal hatályba lép.

A román nyelv elsajátítására a regátba

Aradról is tör-
ténnek áthe-
lyezések

helyezik a magyar vasutasokat

Még a legkisebb állomás főnökének is regátbelli tesznek meg — A nyelvvizsga után az áthelyezés következik — Kétségbeesésbe kergetik a magyar vasutasok százait

A CFR intézményét nem kell olvasnunk. Saját tapasztalatából ismeri mindenki, akit egyszer a sors arra kényszerített, hogy a szárnyaskerek vendégszeretét vegye igénybe. De sajnos, nagyon jól ismerik a külföldiek is, akiknek kritikája legkevésbé sem hizelgő. Ezeknek a belföldi és külföldi véleményeknek szomorú következménye a CFR évek óta húzódó csődje és az autbuszforgalom túltengése. Mert igaz ugyan, hogy a vasúti utazás kényelmesebb, de viszont háromszor olyan drága, mint az autbusz és éppen annyira veszélyes, mert nálunk a vasút karamboljainak, kisiklásainak nyilvánfartására állandó rovatot állítanak be a lapok.

Ettől jobb lesz a vasút?

A CFR legfőbb szerve belátta, hogy ezen a tarthatatlan állapoton segíteni kell. Nyakrafőre invitálja be a külföldi szakértőket az országba s azok sűrűn teszik meg propozíciójukat. A szakértők elutaznak, a helyzet pedig a régi marad. Úresen átkelnek a vonatok, nincs semmi áruforgalom, a pályatestek lerongálódtak, a vasúti hidak rozogák, tenni kell tehát valamit, ami nem kerül pénzbe, nosza gyerünk az alkalmazottak nyelvvizsgálójával, mert a CFR mizériáinak nyilván nem a hozzánemértő vezetés, hanem az az oka, hogy a vasutasok, különösen az erdélyi vasutasok, nem bírják szónoki képességgel az állam nyelvét, hát ebből származnak a bajok. Megindultak a nyelvvizsgák és a mozdonyvezető, akinek emberek százainak élete van a kezében, drukkol, mint az elemista a vizsgán, vajjon jó felel-e a mogorva vizsgabiztosnak s szabatos román nyelven tudja-e előadni azt, amit főle a vizsgán megkövetelnek.

Az áthelyezés rémhire

Rövid néhány év alatt a kisebbségi vasutasokat nyelvvizsga ürügye alatt, a tortura minden kinjaival ismertették meg s mégsem javult meg a CFR. Radikálisabb rendszabályokat kell tehát életbeléptetni s így fogant meg az a merész és fantasztikus terv, hogy az erdélyi vasutasok 50 százalékát, akik nem perfect románok, át kell helyezni a regátba és onnan kell hozni kipróbált erőket, akik ugyan nem értenek jól a vasúthoz, de viszont nem tudnak más nyelven, csak az állam nyelvén. Az erdélyi üzletvezetőségek területén néhány nap óta rémes perccet élnek át a vasutasok. Innen is, onnan is kapjuk azt a hírt, hogy már készülnek is azok a táblázatok, amelyek otthonukból hosszabb száműzetésbe küldik az erdélyi vasutasokat.

És bár fantasztikusnak látszik a hír, van fényes alapja, mert a helyzet csakugyan az, hogy az erdélyi vasutasok 50 százalékát küldik a regátba, nyelvkurzusra, eldugott állomásokra és helyükbe regáti vasutasokat akarunk hozni. Mosolyogni kellene ezen a bizarr ötleten, pedig százak és ezrek tragédiáját hordja méhébe.

Ha valóra válik, ami ebben a pillanatban még igen valószínű, úgy megindul az erdélyi vasutasok-népvándorlása s ennek a kálváriának utját tönkretett családi existenciák, elárvult tűzhelyek fogják szegélyezni.

Hivatalos helyen a következőket mondták:

Tizezer hold termését tette tönkre a jégeső Magyarországon

Teljesen megsemmisült a szegedi paprikatermés

Szegedről jelentik: Csongrád vármegyében tegnap a pusztító jégeső tönkretette az egész megye termését. Öt község mint egy tizezer katasztrális hold területét pusztította el a soha nem tapasztalt, hatalmas erejű jégvihar. Negyven kilométer hosszúságban és mintegy 8-10 kilométer szélességben lecsépelte a rozsot, árpát és búzát, a kukoricatermést teljesen tönkre tette és a diny-

— Még csak terv az, amit a vasutasok beszélnek. Arról van szó, hogy még mindig sok vasutas van, aki nem beszéli jól az állam nyelvét s ezeknek a vasutasoknak a CFR alkalma: akar adni arra, hogy azt tökéletesen elsajátítsák s ezt természetesen csak ott sajátíthatják el, ahol kizárólag az állam nyelvén beszélnek. A régi királyságban, annak különböző területein. Tervbe van véve tehát, hogy a románul gyengén beszélő vasutasokat a közeljövőben ilyen vidékekre küldik.

A cáfolat megerősíti a híreket. Igaz, hogy csak terv, de az is bizonyos, hogy rövidesen végre fogják hajtani. A vasút nem lesz jobb, sem az utasok személybiztonsága, de még a CFR bevételei sem emelkednek, mert hiszen a jövőben a kisebbségi utas, ha senkivel sem tudja megértetni kívánságát, természetesen nem ül fel a vonatra, hanem még nagyobb távolságokra is, az autokat, vagy autbuszokat veszi igénybe.

A terrorszervezetek a zágrábi ítélet ellen

Ujabb merényletek Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: Jugoszláviában négy különböző állomáson és pedig Eszék, Ogulin, Belgrád és Ljubliánán szinte egyidőben az állomáson vesztelő kocsikban robbanások történtek. A robbanások emberáldozatot nem szedtek, az anyagi kár azonban annál nagyobb. Megállapították, hogy a vagonok külföldről érkeztek, különböző irány-

II. Károly király köszönete dr. Weil Károlynénak

Az aradi uriaszony izléses fényképalbumot küldött Őfelségének, amely a királylátogatás felvételeit tartalmazza

Az aradi királynapok számos mozzanatát örökítették meg fényképben, amelyek eme az ünnepélyes látogatásnak állandó és kedves emlékei maradnak. Az amatőr fényképészek között dr. Weil Károlyné is több sikerült felvételt csinált Őfelségéről és kíséretéről, amelyek közül 15. művészi szempontból is teljesen kifogástalan felvételt gyönyörű kiállítású albumba foglalt össze és azt Bucurestibe küldötte el II. Károly királynak. A kedves és nem mindennapi figyelemre ma kapott választ az aradi uriaszony Őfelsége magántitkárától, aki magánlevelben értesítette dr. Weil Károlynét, hogy II. Károly király a részére küldött fényképalbumot átvette és az aradi uriaszony részéről megnyilvánuló kedves figyelemért legmagasabb köszönetét tolmácsolja. A levelet *Puiu Dumitrescu*, a király magántitkára írta alá.

A művészi fényképfelvételek mellett, amelyek egy király látogatását örökítik meg, dr. Weil Károlynénak most kedves emléke marad egy királyi levél, mely méltó elismerése a megnyilvánult kedves figyelemnek.

Eltemették Vas Gusztávot

Nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára a tragikusan elhunyt főtisztviselőt.

Aradváros társadalmának nagy részvétel mellett helyezték ma délután örök nyugalomra a hosszas szenvedés után elhunyt Vas Gusztáv nyugalmazott volt ACSEV. főfelügyelőt. Már jóval 6 óra előtt hatalmas gyászoló közönség gyűlt egybe az aradi felsőtemetőben. Eljöttek a jóbarátok, ismerősök, rokonok és mindazok, akik csak ismerték ezt az igazi embert, hogy megadják neki a végtisztességet és elkísérik utolsó útjára. A gyászszeretartás, melyet *Harsányi* és *Horváth* minorita lelkészek celebráltak, pontosan 6 órakor vette kezdetét. A fényes külsőségek között lefolyt szeretartás után beszentelték a koporsót, majd *Fischer* Aladár a katolikus gimnázium igazgatója, a Kölcsey Egyesület nevében bucsuztatta Vas Gusztávot. Megható szavakkal mutatott rá azokra a hervadhatatlan érdemekre, amelyek Vas Gusztáv nevéhez fűződnek, aki fáradságot nem ismerve, lankadatlanul dolgozott és munkálkodott, csak azért, hogy másokon, embertársain segítsen. A megindító bucsuztatás után a rengeteg koszorútól és virágcsokortól szinte roskadozó koporsót feltették a négylovas gyászkocsira, amely a gyászmenettől kísérve, lassan megindult a sír felé. A sírnál az *Aradi Atlétikai Club* nevében, melynek az elhunyt örökös tiszteletbeli elnöke volt, Nagy Imre bucsuztatta Vas Gusztávot. Megemlékezett Vas Gusztávnak, ennek a puritán lelkű igaz barátjának és lelkes munkatársának érdemeiről, amelyeket az Aradi Atlétikai

ból. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítése érdekében. Az eddigi nyomok szerint az a terrorszervezet rendezte a kocsik robbantását, amely a zágrábi per vádlottjaival volt összeköttetésben és valószínűnek tartják, hogy a súlyos zágrábi ítélet elleni tiltakozást akarják dokumentálni.

Club felvirágoztatása érdekében több mint három évtizeden keresztül a Club megalakulásától egész mostanig tett. Dr. *Cotioiu* Romulus a Szabadkőműves Páholy nevében parentálta el az elhunytat.

Vas Gusztáv barátai és tisztelői által küldött valóságos koszorú- és virágcsokor-tengerből a következő koszorúkat sikerült feljegyeznünk: Szeretett Gusztávnak — Benkő-család; Gusztávnak szereteit — Malvin és gyermekei; Utolsó üdvözet — Huszár Giza; Utolsó üdvözet — Jakobi Gyula; Isten veled! — Nusi és Gyula; Hálás emlékezetül — Barti Károlyné és Görög Margit; Vas Gusztávnak — Az Aradi Magyar Ujságírók; Hálás szereteit — Béla, Babsi, Bözsi; Kegyelete jeléül — Talányi-család; Kegyelettel — Leitner Kálmáné; Üdvözet — Laci, Magda; szeretettel — Kálmáné; Letzter Gruss — Anna, Tánti, Jóska; Szeretettel — Irma, Gizsi; Tisztelet v. elnökének — Aradi Atlétikai Club; Szeretettel elnökünknek — A Felső Kereskedelmi Iskolát Végzetek Szövetsége; Vrednicului nostru colaborator — Arad-Brádi R.-T. (SIAB); Utolsó üdvözet — Szabó József és neje; Utolsó üdvözet — Loncy és Ödön; Si-henji békében, szellemed velünk marad — Sarolta, Miklós, Géza, Feri; Szeretettel Gusztávnak — Mama; Isten veled — Szarka-család; Hálás kegyelettel — Aradi Atlétikai Club.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Premier, WESTFRONT 1918. Ernst Johannsen „Vier von der Infanterie“ c. regénye nyomán készült monumentális filmremek, Vajda László filmszenáriuma alapján rendezte G. W. Pabst. Sokban különbözik a Remarque-filmétől és azt sokban felül is mulia.

SELECT MOZGÓ: Csak egy napig! EGY FÉRFI, KÉT ASSZONY, Sudermann regénye filmen. A főszerepekben: Lewis Stone, Peggy Wood és Leila Hyams.

ELITE MOZGÓ: Negyed 8 és negyed 10 órakor. SZÖKÉS A LÉGIÓBÓL. Kalandor dráma. Főszereplő: Hans Stüwe.

GRADISTE MOZGÓ: 7 és 9 órakor. ROBERT ÉS BERTRAM, Vigjáték. A főszerepeket: Harry Liedtke és Fritz Kamers játsszák.

H I R E K

Az aradi jégostrom évfordulója

Julius másodikával Sárlos Boldogasszony napja virradt ránk, mint ma, ugy négy évvel ezelőtt is. De ekkor a sárlok helyett az égi géppuskák jéglovodékai estek neki a szántóföldeknek s pár óra alatt megsemmisítették a gazdának minden reményét, még a szüretre vonatkozólag is. Lesodort tornyok Világoson, teljes pusztulás a Hegyalján, megrongált házak s ezrével bezuott ablakok Aradon, sőt emberélet veszte is jelezték a borzalmas jégoffenzíva útját. Azóta ugyszólván napirenden vannak a hasonló jégviharok, mint a minapi szegedi jégkatasztrófa is. S vajjon mi célból? Tanuljunk ez alkalommal hitetlenek magukbaszállásának a félelem hatása alatt. Az emberi gőg megalázást nyert, de mint a vízözön után, felragyogott a szivárvány, a béke szimboluma s a kiengesztelődés diadalive kedvet s erőt adva az újabb küzdelemre. eszünkbe juttatva Madách „Ember tragédiájá”-ból az Ur szavait: „Ember küzdj és bizva bizzál!”

Páris Lajos.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Meleg, felhős, zivatarra hajló idő várható.

— **A miniszterelnökség és a sajtó.** Bucurestiből jelentik: Ion Pangal címzetes alminiszter, a miniszterelnökség sajtóosztályának főnöke ma fogadta a bel- és külföldi sajtó képviselőit és kijelentette, hogy állandóan rendelkezésére áll a sajtó munkásainak, csupán arra kéri őket, hogy alapítványi hírek közlésétől tartózkodjanak.

— **Hatiegan Gyula is érettségi biztós.** Bucurestiből jelentik: Tanügyi körökben feltűnést kelt, hogy longa közoktatásügyi miniszter a csernovici 33. számú érettségi bizottság elnökevé dr. Hatiegan Gyula kolozsvári egyetemi tanárt nevezte ki. Eltekintve attól, hogy Hatiegan orvosprofesszor, arra nem volt még példa, hogy aktív miniszter érettségi-biztosként szerepeljen. Azt mondják, hogy e megbízásnak politikailag is folytatása lesz, mert Hatiegan a kinevezésben személye ellen irányuló tendenciát lát.

— **Felfüggesztett bucuresti-i városi tanácsnok.** Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter felfüggesztette állásától Popescu Nottara bucuresti-i városi tanácsnokot, aki sértőhangú levelet írt a miniszterelnökséghez.

— **Különös tiltakozás a tulmagas adók ellen.** Warsóból jelentik: Az Autótulajdonosok Szövetsége mai ülésén rendkívül érdekes határozatot hozott. A határozat értelmében ugyanis az autótulajdonosok a rendkívül magas adók, s főleg a magas utadók ellen való tiltakozó demonstrációképpen kivesszik a forgalomból járműveiket s ugyanezzel elbocsájtják személyzetüket is. A határozat következtében a közeljövőben 15.000 autó fog leállni és 20.000 ember válik munkanélkülivé.

— **Helyreállított a rend Szalonikiben.** Szalonikiből jelentik: Szalonikiben már teljesen helyreállított a rend. A helybeli hatóságok olyértelmű intézkedéseket adtak ki, hogy a csapatok azonnal használják fegyvereiket, ha a zsidó negyedben zavargás kísérletét vennék észre. A görög és zsidó vezetők a nézeteltérések átlidálására ma már megbeszéléseket is tartottak.

— **Takács János kisenői plébános ünneplése.** Meleg ünneplésben részesítették Kisenői katolikus hívei Takács János plébánost, névnapja alkalmával. A rendkívül népszerű plébánost bankett keretében ünnepelték hívei. Az üdvözlő beszédet Lőrinczy Gyula dr. kisenői ügyvéd mondotta, amelyre a jubiláló lelkipásztor válaszolt, s válaszában arra kérte híveit, hogy ne csak az ő személyét szeressék, hanem az eszmét is, amelynek szolgálatában áll. Takács János plébánost Kisenői társadalmi értékes ajándékokkal halmozta el.

— **Kilenc nap alatt a föld körül.** New-Yorkból jelentik: Post és Gatty pilóták ma délelőtt 11 óra 30 perckor megérkeztek repülőgéppükkel a kanadai edmondtonballi repülőtérre, ahonnan Clevelandba startoltak. A két pilóta repülésének ez az utolsóelőtti állomása és abban az esetben, ha bal eset nem éri őket, Post és Gatty repülőgéppel kilenc nap alatt körülrepülte a Földet.

Három millió lej az italmérési engedélyek illetékhátraléka Aradon Akinek legalább félévre nincs kifizetve az engedélye, azonnal visszavonják italmérési engedélyét. Miniszteri rendelet az aradi pénzügyigazgatóságához

Az aradi pénzügyigazgatóságra ma rendkívül érdekes rendelet érkezett az italmérési illetékek után járó díjakkal kapcsolatban. A pénzügyigazgatóság, mint ismeretes, néhány hónappal ezelőtt már egyszer megsemmisítettéknek nyilvánított mintegy 80 aradi italmérési engedélyt, azzal az indokolással, hogy azok tulajdonosai nem fizették ki idejében az engedély után járó illetéket. Ezt a névsort annak idején a pénzügyigazgatóság felterjesztette a minisztériumba, ahonnan azzal a válasszal kapta vissza, hogy azoknak az engedélyeit, akik a közeli napokban befizetik

az illetéket, ne semmisítsék meg.

Az italmérési engedélyek után azonban, a súlyos viszonyok között lévő kereskedők jó része nem tudta befizetni az illetéket, úgy, hogy jelenleg az aradi pénzügyigazgatóságnak mintegy három millió kintlevősége van ezekből az illetékekből kifolyólag. A ma érkezett minisztériumi rendelet ugy intézkedik, hogy azoktól a kereskedőktől, akik legalább a félévi illetéket nem fizették ki, azonnal vonják meg az italmérési engedélyt. Ez a visszavonás, a rendelet szerint, már végleges lesz és az elien nem lehet felebbezni.

Száztizenhét frank kártérítés egy centiméter női hajért

Párisból jelentik: Aurélia Branca román származású párisi filmszínésznő, aki a divatos rövid hajviselet ellenére sem visel bubifejet, egy speciális filmszerepére felkészülve felkereste fodrászát, hogy bizonyos hosszabb hajszálakat eltüntessen. Szerepe szerint márkínőt kell alakítania a filmben és felsütyött nagy hajába nem tudná az elálló hosszabb szájakat is felhodorítani. A fodrász elvégezte a megbízást, ami azonban nem várt fordulattal végződött. A színésznő, amikor meglátta, hogy mit „műveltek” vele, sirógörcsöt kapott, majd hiteles látleletet vettetett fel arról, hogy a fodrász 85 centiméter hosszú haját levágott dus hajkoronájából. Természetesen per is lett a dologból, a bíróság centiméterenként 117 frank 64 centimest ítélt meg kártérítés fejében Aurelia Brancának. A fodrász hiába védekezett, hogy a „fattyuszálakat” ki kellett vágnia, a bíróság szakértőkkel centiról-centre megmérte, hogy milyen hosszú szájakat vágott ki és könyörtelenül elítélték 10.000 frank kártérítésre.

— **Az aradi munkafelügyelőség s a mellette működő áll. munkaközvetítő hivatal új hivatalos órái** f. évi június 30-tól kezdve délelőtt 7—1 óra között, hetenként kétszer és pedig kedden és pénteken délután pedig 4—7 óra között vannak megállapítva.

— **Lázítás miatt letartóztatott volt bíró.** Bucurestiből jelentik: A Cetatea Alba megyében levő Antinesti faluban a lakosság fellázadt és megtámadta az adóvégrehajtót, valamint a segítségére siető csendőröket. Megerősített csendőrosztagokat kellett kivezényelni a rend helyreállítására. Kiderült, hogy Ciplian Mestescu volt bíró a bűnös, akit lázítás miatt letartóztattak.

Tiszta len

ruhavászon

csak 100 Lej métere.

Ruttkay & Botye cégnél

fehérnemű kelengye vállalat

Arad, megyeházzal szemben.

— **Elfogták a családirító földművest.** Neumarkból jelentik: Stiegler tollanteni földművest, aki néhány nap előtt négy gyermekét megölte, ma sikerült elfogni. A gyilkost gyermekei temetésén a gyászoló közönség ismerte fel. A bestiális apa ugyanis egy fa mögül akarta végignézni, amint gyermekeit utolsó utjakra kísérik, azonban többen felismerték és átadták a rendőrségnek.

— **Borzalmas halál egy aradmegyei községben.** Borzalmas körülmények között halt meg tegnap Moroda községben — mint az ottani csendőrség ma jelentette az aradi ügyészségnek. — Szerb Rozália 21 éves leány. Tegnap délelőtt a fiatal leány családjával aratásra ment. Aratás közben elesett, és oly szerencsétlenül zuhant egy hegyével fölfelé álló kaszába, hogy az alsó testét teljesen felmetszette. A megrémült családtagok a pankotai kórhózt hívták ki a szerencsétlenség színhelyére, mire azonban az orvosok segítség megérkezett, a szerencsétlen fiatal teremtés súlyos sérüléseibe már belehalt. A csendőrség jelentésére, az aradi ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Katona Jánosné özvegyiségért folyamodik

Egy pécskai asszony a háboruban elesett férjének holtánnyilváníatását kéri

Katona János 1914-ben az egykori aradi 33-as gyalogezreddel fölvirágozva és énekelve vonult a harctérre, ahonnan egyideig érkeztek tőle Pécskára, itthon hagyott feleségéhez a rózsaszínű táborilapok, míg egyszerre minden érfeszítés elmaradt. Katona Jánosné hűségesen várt férjére, akinek neve nem szerepelt a veszteségi kimutatásokban sem, viszont a szabadságról hazatérő katonák sem tudtak felőle semmi bizonyosat mondani. A nagy háboru befejeződött, a megbolygatott óriási embertömeg lassan-lassan elhelyezkedett és Katona Jánosné az oroszországi Vörös Keresztet kereste meg, hátha attól kap hírt férjéről.

Az orosz vöröskereszt válasza azonban semleges volt: Katona János nem lépte át az óriási orosz birodalom határát és róla ott sem tudnak semmit sem. A háboru befejezése után 13 évvel tehát Katona Jánosné beadvánnyal fordult a pécskai járásbíróhoz, amelyben kérte férjének holtánnyilváníatását. A pécskai járásbíró az iratokat az aradi törvényszékhez tette át azzal, hogy az aradi törvényszék illetékes ebben az ügyben dönteni. A törvényszék harmadik szekciója ma tárgyalta az ügyet, a mely az iratok áttanulmányozása után arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ügyben mégis a pécskai járásbíró illetékes és ezért döntés céljából az egész dosszár visszaküldését rendelte el.

— **Fekete színű a világ legnagyobb opálja.** Londonból jelentik: Az ausztráliai Lightning Grig nevű község mellett fekvő bányában megtalálták a világ legnagyobb opálját. A ritka drágakő fekete színű, szikrázó fénye van és 711 karátos.

— **Leöltte egy kalauz a Hálókocsi Társaság bécsi igazgatóját.** Bécsből jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt ma délelőtt a Nemzetközi Hálókocsi Társaság irodájában. Kresa, a társaság 36 éves kalauza a délelőtt folyamán bement Walter igazgató irodájába, akivel különböző differenciát voltak. A szóváltás hevében a kalauz előrántotta revolverét, amelyet többször rásütött az igazgatóra. A súlyosan sebesült igazgatót azonnal be szállították a kórházba, ahol megoperálták, de felépüléséhez kevés a remény. Kresát a rendőrség letartóztatta.

— **Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájjiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél** már egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a sok éves és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Kerti ünnepély.** A pankotai református egyház vezetősége f. évi július hó 5-én kerti ünnepélyt rendez a templom és iskola udvarában változatos műsorral, este pedig a műkedvelők előadják „A frakk és diszpenzáció” című bohózatot. Az előadások iránt nagy érdeklődések mutatkoznak már is Pankotán és a vidéken.

Bizonytalanság a falusi italmérési engedélyek árlejtése körül

Még ma sem érkezett rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz

A falusi italmérési engedélyek árlejtését — mint ismeretes — kiirták és az eddigi jelek szerint azoknak elárverezésére sor fog kerülni. Már az árlejtések kiírása élénk tiltakozást váltott ki az érdekeltekben, akik memorandumok tömegével kérték a kormányt határozatának megmésztására. A Mironescu-kormány végül is meguntta az instanciázást és úgy határozott, hogy az árlejtéseket július elsejéig felfüggeszti. Arra vonatkozólag azonban, hogy július elseje után mi történik, a Mironescu-kabinetet követő Jorga-kormány nem intézkedett.

Az Erdélyi Kiskereskedők Szindikátusának többszöri kérvényeire a miniszterium nem adott választ, úgyhogy elérkezett a kritikus jelentőségű július elseje, anélkül, hogy döntés történt volna a falusi italmérési engedélyek elárverezésére vonatkozólag. Az aradi pénzügyigazgatóság is többször táviratban kért instrukciót a miniszteriumtól, amelyre a mai napig sem jött meg a válasz. Az esti órákban is érdeklődtünk a pénzügyigazgatóságon, ahonnan azt a választ kaptuk, hogy a miniszteriumi távirat nem érkezett meg. *Jelenleg — ha törvényes előírásokat vesszük figyelembe — az a helyzet, hogy az egyes községek kiírhatják az árlejtést az ideiglenes engedélyekre, míg a határozatlan időre kiadott engedélyek ügyében meg kell várni a miniszterium határozatát és az árlejtést csak akkor lehet kiírni.*

Eltemették Steinberger Gyulát. Ma délután 7 órakor nagy és őszinte részvét mellett helyezték örök nyugalomra az aradi izraelita temető halottsházájából az oly fiatalon elhunyt Steinberger Gyulát. A koporsót családján és rokonain kívül nagyszámú barátja és tisztelője állta körül. Weisz Sándor főkantort megható gyászdalokat énekelt, dr. Vágvölgyi Lajos pedig könnyekig megható módon bucsúztatta az elhunytat. Ezután átadták Steinberger Gyula földi porhüvelyét az anyaföldnek. (Részvétlátogatások szíves mellőzését kéri a gyászoló család).

Sztrájkolnak a zsidó és arab sofőrök Jeruzsálemben. Londonból jelentik: Jeruzsálemben ma éjfélkor a közlekedési alkalmazottak sztrájkba léptek bérköveteléseik nem teljesítése miatt. A sztrájkban a zsidó és arab taxisofőrök egyaránt részt vesznek.

Betörésen ért német festőművész. Berlinből jelentik: Franz Heckendorf ismert német tájképfestőt és öccsét villabetörésen tetten érték és letartóztatták. A művészt sok adóssága vitte rá a bűnös tetre.

Elindult a Zeppelin az északi sarkra. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin ma reggel elindult sarkvidéki útjára. A hatalmas légi jármű gyönyörű napsütésben emelkedett fel és csakhamar északi irányba vette útját. Lehmann kapitány kijelentése szerint holnap repül el Island felett, ahol leszállás nélkül postacserét folytat. A Graf Zeppelin visszajövet Norvégia fölött fog elrepülni. Londonból érkező jelentés szerint a Graf Zeppelin ma délután három órakor elrepült Ruman föld felett, míg 4 óra 22 perckor Skarburn közelében látták.

A lapusnai prefektust kifosztották a rablók. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium éppen tegnapelőtt jelentette nagy örömmel, hogy Bessarabia hírhedt rablóját, Polisciucot a csendőrség elfogta és így Bessarabia megszabadult a haramiaktól. Az öröm ugylátszik korai volt, mert a lapusnai csendőrszárnyparancsnokság jelentése szerint Kisenev és Hancesi között egy rabló társaság szegesdróttal zárta el az utat és két autó utasait kifosztotta. Az egyik kocsiában Beraru lapusnai prefektus, a másikban a megyei főmérnök ült. A rablók, akik mindenüf elszedték, állítólag Polisciuc bandájának voltak a tagjai.

Inhalatórium — dr. Róna. Speciális, társas és pneumatikus inhalatórium. Javalatok: orr-, torok-, gégebetegségek, (következmenyes fülbajok), hörgőhurut, astma, tüdőgyulladás, tüdőcsucsuhurut, tüdő- és mellhártyalob utókövetkezmenyei. Str. G. Popa 12. (volt Ferdinand-u.)

Válóperből hitelezési csalás

Érdekes feljelentés az aradi törvényszéken — Egy aradi kereskedő, aki úgy változtatja nevét, mint színét a kameleon

Bonyolult és ravaszul kitervelt családi ügyben fejezte be az aradi ügyészség a vizsgálatot és az ügyre vonatkozó iratokat főtárgyalás kitűzésére az aradi törvényszék büntető bíróságának küldte át. A feljelentés központjában Gidali Sámuel aradi kereskedő áll, aki a vádirat szerint kameleonszerűen változtatta keresztnévét, hol Sámuel, hol pedig Sándor néven szerepelt úgy, hogy végén maguk a hatóságok sem tudták eldönteni, hogy a kereskedőnek mi is a voltaképpeni keresztnéve. Gidali Sámuel az elmúlt év folyamán Sámuel keresztnéve felhasználásával otthagya feleségét és kisgyermekét. Az elhagyott asszony válókereket indított a hűtlen férj ellen és keresetében a nő gyermektartási díj, valamint 200.000 lej hozományának megítélését kérte a bíróságtól.

A kereset alapján az aradi törvényszék el is marasztalta Gidali Sámuel havi 1800 lej tartási díj fizetésében, amelyet visszamenőleg a hűtlen elhagyás napjától kellett volna fizetnie, azonkívül elmarasztalta a 200.000 lej hozomány visszafizetésében is. Az ítélet kihirdetése és annak kikézbítésése közötti 15 napot Gidali Sámuel ügyesen arra használta föl, hogy egy házát eladta, másik házát pedig, melynek fele részé volt az övé, a szebeni takarékpénztártól felvett 80.000 lejes kölcsönrel terhelte meg.

Letartóztatásban marad az erkölcsellen merénylettel vádolt aradi tisztviselő. Május hó folyamán tartóztatta le az aradi rendőrség Györffy József vasuti tisztviselőt, aki ellen az a vád merült fel, hogy lakására serdületlen leányokat csábított fel, akik ellen erkölcsellen merényletet követett el. Az ügyészség szintén elrendelte Györffy József letartóztatását, amelyet a vádtanács is helybenhagyott. Györffy felfolyamodást jelentett be, amellyel a temesvári tábla most foglalkozott és helybenhagyta Györffy előzetes letartóztatását elrendelő ügyészségi határozatot. A temesvári tábla mellett működő vádtanács döntése következtében Györffy József továbbra is letartóztatásban marad, ügyében kitűzendő főtárgyalásig.

Nagyszerű Anyák napját rendezett az erdőhegy-kisjenői református egyház. Nagy népiünnepély keretében, szabad színpadi előadással ülte meg a ref. egyház Erdőhegyen az Anyák napját. Az összegyűlt közönség nagy tetszéssel fogadta a műsor egyes számait, különösen az iskolásgyermekek mesejátéka és a kis magyar ruhás leányok tánca tetszett. A műsor keretében dr. Olosz Lajos értékes és tartalmas előadást tartott. Sok tapsot kaptak a szereplők: Tamás Eszti, Rédi Manika, Szilágyi Julia és Juliska, Acsai Gizike, Ádám Monka, Fón Ferenc és Pálfi István. Dicséretreméltóan működött az énekkar, melynek földész tagjai, dacára a nagy munkaidőnek, a rendezésből is kivették derekasan a részüket. Az előadást Bottván Pál tiszteletes közvetlen hangú megnyitója vezette be. A rendezésért Kilián Sándor tanítót és feleségét illeti minden dicséret, akik sokat fáradoztak a siker érdekében. Külön kell megemlékezni Békési Ferencről, agilitásáért.

Julian Aurel szerepe tisztázódott a gyermekmenhelyen folyó vizsgálatnál. A gyermekmenhelyi visszaélések ügyében folytatott vizsgálat ma tisztázta Julian Aurel piaci árus szerepét, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy a gyermekmenhely gondnoka, Gerebenesanu felszólítására, a nem általa szállított árukat is leszámlázta. A vizsgálat folyamán megállapította Velceanu ellenőr, hogy Julian Aurel hetenként háromszor-négyszer szállított a gyermekmenhelynek, a gondnok által kibocsájtott bonok alapján, de mert az ítélet hat hónapon keresztül nem fizetett neki, beszüntette szállításait, később pedig dr. Ciuflică ügyvéd útján pert indított az állam ellen és csak peres úton kapta meg a pénzét. Most a vizsgálat kiterjedt olyan irányban, hogy ki adta a piaci vásárlásokról szóló számlákat.

A jó anya csak valódi tejkaramellát ad gyermekének, amelyen rajta a Stollwerck név.

Ezek után pedig nyugodtan várta a marasztaló ítélet kikézbítését. Gidaliné Kurták Ella képviselőjében Dante Gherman dr. aradi ügyvéd jelent meg a telekkönyvnel, hogy az asszony követelését telekkönyvileg is biztosítsa, amidőn meglepetéssel vette tudomásul, hogy a telekkönyvben sehol sem szerepel Gidali Sámuel, hanem Gidali Sándor s hiába volt jogerős bírói ítélet az asszony kezében, a telekkönyvi hatóságok elzárkóztak minden betáblázási kérelem elől. Közben Gidali Sámuel a nyolcvanezer lejes bankkölcsön törlesztését is kérte, midőn Dante Gherman az anyakönyvi hivataltól kapott hivatalos bizonyítvánnyal igazolta, hogy Gidali Sámuel, alias Sándor születésénél fogva Sámuel névre hallgat, de a telekkönyvi hatóság ennek ellenére sem akarta a telekkönyvi előjegyzést fognatosítani, hitelezési csalás címén büntvádi feljelentést tett Gidali Sámuel ellen. Feljelentésében kimutatta, hogy a kereskedő a másik keresztnévet csak azért használta, hogy fizetési kötelezettségei alól ilyen módon kibújhasson, s mivel ezt hatósági bizonyítvánnyal igazolta, az ügyészség a büntvádi feljelentés alapján lefolytatta a vizsgálatot és a törvényszékhez a mai napon átadott iratok alapján szeptember 5-re tűzte ki a főtárgyalást a Sámuel-Sándor ügyében.

Három nőt elütött a járdára felszaladt autó

Súlyos autószerencsétlenség Bucuresti egyik forgalmas uccáján.

Bucurestiből jelentik: Súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt ma délelőtt Bucurestiben, melynek három súlyosan sérült áldozata van. A szerencsétlenség a Petrescu-uccában történt, ahol a 7183-as jelzésű teherautó felszaladt a járdára és ott elütötte Burlacu Mária, Burlacu Helén és Popescu Sofia asszonyokat, akik a járdán egy padon ültek. A teherautót, mely a városi közüzemek tulajdonát képezi, egy soffőr vezette. A soffőr a Petrescu-ucca elején megállt, hogy valamit vásároljon. Miután a soffőr bement az üzletbe, egy másik vele lévő munkás, aki szintén a városi üzemek szolgálatában van, beszállt a teherautóba és megindította. A munkás nem értett a vezetéshez és a teherautót felvezette a járdára, ahol az ott ülő három asszonyt elgázolta. A súlyosan sérült három nőt a mentők a Filantropia-kórházba szállították. A munkás, aki a szerencsétlenséget előidézte, eltűnt, azonban ma estére rátaláltak és előállították a központi rendőrségre.

Sikkasztással vádolt aradi terményügynök. Révész Béla aradi terményügynököt — mint az Aradi Közlöny jelentette — közel kétfélmillió lejes sikkasztás miatt Tiplea dr. vizsgálóbíró a tegnapi nap folyamán körülbelül 150 ujszentannai gazda feljelentésére előzetes letartóztatásba helyezte. Az aradi törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott Révész Béla ügyével és Vadász Ármánd dr. ügyvéd védőbeszéde alapján, aki kimutatta, hogy csupán elszámolási differenciáról van szó, elrendelte Révész Béla szabadlábrahelyezését. Mivel a vádtanács döntése ellen az ügyész felfolyamodást jelentett be, a temesvári Tábla határozatáig Révész Béla előzetes letartóztatásban marad.

Felségsértésért egy hónap. Az aradi törvényszék büntető bírósága tegnap tárgyalta Cristea János munkás ügyét, aki ellen Chirilă János munkás tett feljelentést, hogy állítólag inzultáló szavakat használt. A bíróság ma reggel hirdette ki az ítéletet és Cristea Jánost felségsértésért egy hónapra fogházra ítélte. Az ítélet ellen Cristea felebbezést jelentett be.

Egy aradi cég olcsó kerékpárvásárja. Élénk feltűnést keltett Hammer Vilmos-cég, Piata Avram Iancu 5-6., kerékpárvásárja, amelyei tulhalmozott árukészlete miatt rendez és erre olvasóink figyelmét felhívjuk. A cég kerékpárokat, gummit és alkatrészeket gyári áron ad is kiárúsít.

A Nautilus-család

Látogatás a Nautilus parancsnokának, Dannenhower kapitánynak családjánál. — „A Nautilus utja a tudomány legszebb sikere lesz,” mondja a kapitány felesége

A Nautilus, Jules Verne valóra vált vizalatti kísérlethajója már utban volt az Északi sark felé, amikor a tengeren motordefektus érte. A Nautilus utja azonban mégsem marad el, mert a legújabb jelentések szerint Wilkins kapitány július 9-én a kijavított tengeralattjáróval megkísérli a lehetetlent.

A Rue de la Paix superclasshoteljének egyszerűségét gögösen mimelő halliában rózsásarcu amerikai girl nyújtja kemény shake-handre a kezét felém: Miss Dannenhower vagyok, a kapitány leánya. A mamám azonnal fogadja. — Dannenhower ur vezérlő kapitánya a Wilkins kapitány arktikus csodahajójának, mely a nagy francia regényíró tiszteletére kapta a „Nautilus”-nevet és Dannenhower kapitány neje leányával Párisban fogja bevárni, hogy a „Nautilus” hazautjában francia partot érjen. Ez az úde amerikai leány az első, akit megösmertem a Nautilus-családból.

„Nem félti a papáját kisasszony?”

„Az én apámat?” feleli nevető csudálkozással az amerikai kisleány. „Látszik, hogy nem ismeri. Az olyan ember, aki ha valamibe belefog, keresztül is viszi.”

A Verne Gyula öröksége

Tovább nem faggathatom, már jön értem a groom, hogy felvezessen Mrs. Dannenhower-hoz. Az appartement szalonjában legnagyobb meglepetésemre három hölgyet találok együtt. Kutatóan nézek végig rajtuk: szeretném kitalálni, melyik közülök: Mrs. Dannenhower. Tekintettel, hogy ily ragyogó, husz éves nagy leánya van, odalépett egy gyászruhás, idősebb hölgy elé és bemutatkozom. Ő azonban mosolyogva int át egy szőkehajú fiatal asszonyhoz:

„Ime Madame Dannenhower! Én Verne Gyula unokahuga vagyok. Ez a hölgy pedig az unokahágnak a leánya. Láthatja, együtt van az egész Nautilus-család.

„Pardon”, mondom, „a regényíró unokája, dr. Verne nincs itt.”

„Ő Rouenban van. Ott lakik és ő már ismeri Mrs. Dannenhower-t, aki néhány héttel ezelőtt Wilkins kapitánnyal együtt járt nála. Mi azonban nem ismertük és azért boldogok voltunk, hogy megismerkedhetünk Verne Gyula gondofiatallal végrehajtójának a feleségével.”

Madame Dannenhower mosolyogva hallgatja beszélgetésünket, majd szeretetreméltóan kérdi meg tőlem:

„Mit mondják el magának? Kérdezzen nyugodtan, ismerem a vállalkozás minden mozzanatát, csak úgy, a technikai részek kivételével, mint a férjem.”

„Hát” akkor sziveskedjék elmondani nekem, kinek az ötlete volt ez az expedíció? Wilkins kapitányé vagy Dannenhower kapitányé?”

A búvárhajók szerelmese

„Mindettőé”, kacag Madame Dannenhower. „A férjem hivatásos tengerésztiszt, az amerikai haditengerészet tisztje. Rögtön a tengerészeti iskola elvégzése után a búvárhajók építéséhez került Simon Lap, a nagy amerikai búvárhajó-konstruktor mellé, akinek rövidesen legkedvesebb munkatársa lett. A háboru alatt valamennyi búvárhajót, amit Amerika a szövetséges hatalmának szállított, az én férjem próbált ki. Később Brestbe küldték mint a szövetséges haditengerészet búvárhajómentő-bizottságának főnökét. Itt dolgozott a háboru végéig, tökéletesítette a mentőeljárásokat és számos új találmánnyal fejlesztette a bajbajutott búvárhajók megmentésére szolgáló szerkezeteket. A háboru után visszatért Amerikába, ahol mint a búvárhajók egyik legképzettebb szakértőjét ismerik. Elfelejtettem mondani, hogy férjem, aki a háboru alatt az összes Amerikában készült búvárhajókat személyesen vezette át Európába, elismerten egyik legjobb búvárhajóparancsnok az egész világon.

A háboru után az Egyesült-Államok sorsa elszűszítették kiszolgált búvárhajóikat. Férjem, aki különböző mentőeljárásokkal kísérletezett, megkérte a tengerészeti minisztert, hogy adjanak neki egy ilyen tengeralattjárót,

kísérleti célokra. Ezt meg is kapta, átépítette, saját tervei szerint tökéletesítve a le- és felmerülőkészülékeket, a periszkópokat, a ventilációt, az oxigénellátást, stb. Ez a hajó, a „Defender”, a „Nautilus” őse. Férjem, akinek már az apja északsarki expedíciós hajó kapitánya volt, gyermekkorától vágyott résztvenni egy északsarki expedícióban, apja mintájára. Mint búvárhajószakértő, természetes, hogy felvetette az ötletet, búvárhajón jutni az Északi sarkra, új uton, amely új megfigyelési lehetőségeket adhat a tudomány számára.

Férjem egyik jóbarátja, éppen Wilkins könyveinek kiadója. Ennek mondta először ötletét: a férjem és ez a jóbarát beszélt róla Wilkins kapitánynak, aki csodálkozva kiáltott fel: „Érdekes, én is gondoltam erre a lehetőségre. Szeretnék megismerkedni ezzel a Dannenhower kapitánnyal!”

A többi már ment, mint a karikacsapás. Wilkins kapitány északsarki expedíciójára természetesen férjemet választotta a tengeralattjáró vezetőjének és a két férfi hatalmas munkája lehetővé tette, hogy a „Nautilus” alig egy esztendő alatt elkészüljön. Én ismerem ezt a hajót, a legtökéletesebb, a legmodernebb technikájú, rengeteg újítás van benne és kitűnő védekezések az előre nem látható balesetek ellen. Zseniális jégtörő szerkezete és egy különlegesen legnehezebb helyzetekben is használható periszkópja.

Három napig is víz alatt tud maradni, de

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap lesz a szezon legkiemelkedőbb sporteseménye Aradon

Lázás izgalommal várja Arad sporttársadalmát a vasárnapot. Ennyi magyar válogatott játékos még nem szerepelt Aradon egy csapatban, mint amennyivel a „Nemzeti” jön le július 5-én. Mint értesülünk, Reichard Ottó, a Nemzeti társelnöke a következő összeállítású csapatot szerepelteti az AAC, Olympia és Gloria játékosokkal megerősített ATE ellen. Gallina—Flóra, Török—Hosso, Buzai Belcsik—Kovács, Vadas, Odry, Bihámi, Czétényi. Tartalék: Szenes.

Az ATE vasárnap fél 6 órakor a következő csapatot állítja ki a Gloria-CFR pályán megtartandó mérkőzésen a 9. válogatottat magában foglaló Nemzeti ellen: Berger (a volt Északmagyarország többszörös válogatott kapusa), Mihály, Bucur—Szabó Béla, Cuiedan, Lingurár II.—Grosz, Puskás, Fritz, Boli, Barbu II.

Tartalékok: Kátz, Zanon, Cucula, Tóth Pali. A mérkőzés iránti érdeklődésnek többek között az is a magyarázata, hogy a Nemzeti teljesen a Ferencbáros stílusában játszik s ennek következtében sikerült is a Hungaria ellen 0:0 és 2:2, a Bocskai ellen 3:1 és 0:0, a Vasasok ellen 5:3, a III. ker. FC ellen 3:2 eredményt elérni.

Gallináról tudvalevőleg azt irták a nemzet-országai lapok, hogy nemzetközi klasszisú kapus.

Előmérkőzés gyanánt fél 4 órakor a nagy-szerű formában levő s meglepetéseket okozó Unirea játszik a kitűnő Olympiával. Fél 2 órakor pedig az AAC—ATE törpék mérkőznek.

A Nemzeti csoportképe egyébként a Szalai-féle nagytrafik, továbbá Maidt és Czégka urak kirakatában látható.

O UMTE Santana—Sparta Pancota, 1:6 Sparta javára. Bíró: Reinmüller. — Gloria-CFR—Sparta Pankota, egyenlő végeredmény 1:1. Bíró: Mágori

azért nem szeretném, ha erre sor kerülne. Férjem biztos benne, hogy legalább minden 24 órában szabad vízre érnek, amelyet nem borít jégpáncél, ahol tehát felmerülhet a hajó a tenger alól és beszerezheti levegőszükségletét.”

A kapitányné nem félti az urát

Ms. Dannenhower lelkesen magyaráz, gondtalanul, mintha nem is az ő férjéről lenne szó, nem egy szörnyen veszélyes kalandról, amely esetleg husz ember életébe kerülhet, mert ennyiből áll a hajó személyzete, az expedícióban résztvevő tudósokat, közülük Capitain Dannenhower-t is beleértve.

Mintha csak kitalálná sötét gondolafáimat, Madame Dannenhower lelkesedéstől csillogó szemmel kiáltotta:

„A férjem 46 éves, de legfeljebb 30-naék látszik, a legegészségesebb ember, akit valaha láttam, ritka erős fizikumú, a legnagyobb megpróbáltatásokat elviselni képes. Nem félttem! A „Nautilus” utja a tudomány legszebb sikere lesz. Sok-sok, az egész emberiségre nagyonfontosságú problémára fog választ hozni ez az expedíció. És hogy ez a választ megjön, abban pillanatig sem kételkedem. A „Nautilus” emberei nem bravuroskodó, reklámhajhászok, sem pénzvágyó kalandorok. Komoly tudósok mind, akik, mielőtt a nyakukat kockáztatják vállalkozásuk sikeréért, hideg agy-gyal kiszámítanak minden elképzelhető veszélyt és felfegyverkeznek a kivédésére. A „Nautilus” tökéletes technikailag. Wilkins kapitány világhírű, tapasztalt, kutató. Dannenhower pedig ismeri a búvárhajózást, úgy, ahogy csak kevesen ismerik a világon. Amíg akarnak, az nagy, szép, szent dolog. Miért akadályozná meg hát sikerüket a sors?” B. K.

Az AMTE második szebeni mérkőzését is megnyerte

AMTE—Soimi 5:4 (2:3).

Szebenből jelentik: Az AMTE második szebeni mérkőzését a Soimi ellen játszotta le, amelyet 5:4 (3:3) arányban megnyert. Az aradi munkás-együttes gyönyörűen játszott és győzelme teljesen megérdemeltnek mondható.

A szebeni csapat jó játékerőt képvisel, amit az is bizonyít, hogy az első félidő 35-ik percében már 3:0-ra vezetett. Az eredmény láttára az AMTE is erősen belefekszik a játékba és sikerül is Korom (2), Dvorzsák, Blaskovits és Walter révén a győzelmet is megszerezniök. A bíró nagyon nyomta az AMTE-t, aminek három lesárlásból szerzett gól az eredménye. Az AMTE minden játékosa hivatása magaslatán állott, mégis ki kell emelnünk az együttesből Patakót, Dvorzsákot, de különösképpen Blaskovitsot, aki egyben a csapat legjobbja volt. A csapat, tekintve, hogy a bevétel nagyon gyenge volt, nem tudott haza jönni kedden, csak szerdán reggel, amikor is a kötés szerinti összeget teljes egészében megkapta.

— A Beszkárt ma, csütörtökön Váradon játszik, ellenfele, a NAC jó játékerőt képviselő csapata lesz.

O Zerindi „Egyetértés” Sport Egyesület—Simonyifalvai Sport Club. 2:1 (1:1). Zerindi támadással indul a mérkőzés, azonban már az első percekben Simonyifalva Dósa révén, 11-esből gólt ér el. Körülbelül a 34. perchen Zerind Kiss révén egyenlít. Változatos játék után, a második félidő 32. percében Bokor 11-esből megszerzi a győzelmet jelentő gólt. A simonyifalvai csapatban Dósa, Czombos és a kapus volt jó, míg a zerindi csapatból Szedő és Sás mutatott szép játékot. A bíró jól vezette a mérkőzést.

O Patria komb.—Patria Old-boy 3:3. (Kisjerő.) Bíró: Margittai László. A kisjerői „Vén fiúk” old-boy csapata nagy igyekezettel, a közönség lelkes biztatása között, döntőtlen ért el. Különösen az old-boy védelem állt keményen helyén, de a csatársor is nagyon eredményes volt. Jók voltak: Ujj Józsi, Ardelean, Szalánczy, Schillinger és Fodor.

Feloszlatta a német kormány a Spartacus-szervezeteket

Betiltják a kommunista szervezetek működését

Berlinből jelentik: A tegnapi kommunista zavargásokkal kapcsolatban a kormány tagjai ma megbeszélést tartottak és úgy határoztak, hogy már a közel jövőben rendkívül szigorú intézkedéseket fognak a szélsőséges szervezetekkel szemben életbeléptetni. Így a szélső baloldali Spartacus szervezeteket máris feloszlatták és ezt az intézkedést a legszigorúbban fogják végrehajtani, mivel megállapítást nyert, hogy a tegnapi tüntetők jórésze Spartacus-jelvényt viselt. Jól értesült helyről nyert információk szerint a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy be fogja tiltani a kommunista párt összes németországi szervezetének működését.

Váltóhamisító kerülősi gazda

„Uri bűn” a falusiak között. — Letartóztatta az aradi ügyészség a hamisítót.

Az igazságügyi hatóságok megdöbbenéssel állapították meg különösen az utóbbi időben, hogy az eddig „uri bűn”-nek nevezett váltóhamisításokat már nem a középosztályhoz tartozó bűnözők, hanem az egyszerű falusi parasztemberek követik el. Az aradi törvényszék büntetőbírója csak a közelmúltban ítélkezett egy váltóhamisító gazdálkodó felett, a vizsgálóbírósnál több hasonló ügyben folyik a nyomozás, s ma újabb feljelentés futott be Ursai Livius kerülősi gazda ellen, aki az Aradmegyei Takarékpénztár borosjenői fiókjánál több községbeli gazdálkodó nevére körülbelül 150.000 lej értékben hamisított váltókat, amelyeket a bank folyósított is.

A váltók óvatolásánál állapították meg a hamisítást és a károsultak följelentésére az aradi ügyészség elrendelte Ursai Livius letartóztatását. Ludosan vizsgálóbíró ma délelőtt hallgatta ki a váltóhamisító parasztagdát, aki védelmére azt hozta fel, hogy refízetes anyagi helyzete készítette a hamisítás elkövetésére. Ursait kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték.

Színház — Irodalom — Művészet

* A Közművelődési Szakosztály magyar nóta estje, minél inkább közeledik, a közönség körében annál nagyobb érdeklődés nyilvánul meg. A felejtethetlen sikerűnek ígérkező est, — ahol Arad legjobb ének- és zeneművészei, mint Fetter Irén, Szabó Gyula és dr. Szelle Károly fogják a közönséget gyönyörködtetni s az ifjusági zenekar tagjai pedig szóló-hegedű számokkal tarkítják az est műsorát, — már újszerűségénél fogva is, nagy érdeklődésre tarthat számot. Az estén eddig még soha elő nem adott dalok (csárdás, hallgató) hangzanak el, amely biztosítja azt, hogy a szórakozáson kívül, örökemlékeztető élményben is lesz a nagyközönségnek része. Beléptidő nincs. A műsor megváltható a Magyar Otthonban, Strada Romanului (volt Zrínyi-ucca) 8. szám alatt, délelőtt 10—12-ig és délután 4—8-ig.

Salamon Béla és társulata Aradon

Julius 8-án, szerdán és 9-én, csütörtökön játszanak Aradon

Már szinte elképzelhetetlen egy nyár a budapesti Terézkerületi Szinpad, illetve Salamon Béla vendéjátéka nélkül. A mai nehéz gazdasági viszonyok között, valóságos apostoli munkát végez ez a remek együttes, amely egy pár órára elfeledteti a napi gondokat és szüntelen kacagás és jókedvvel öntözi a már elcsüggedő kedélyeket. Társulatát úgy állította össze, hogy annál jobbat már nem hozhat. A Terézkerületi Szinpad egyik büszkesége a nagyszerű Boros Géza, Magyarország legkitünőbb kuplé-éneke, a legjobb aktuális magánzámokkal fog viharos sikert aratni. Komló Vilmos, Salamon régi part-

Főnyeremény	Már	4 nap	Nyeremények összege
L.: 1.000,000	csak	1 van	L.: 4.000,000

az Albina Bank által garantált
Kolozsvári Mentő Sorsjegy huzásáig.

Egész sorsjegy ára 100.— Lej, fél sorsjegy 50.— Lej.
Sorsjegyek kaphatók tőzsdékben, bankokban, üzletekben és az uccai árusoknál.
Központi sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.
Aradmegyei főbizományos: ECKSTEIN TIVADAR, Str. Vidra No. 1.,
ahonnan 119 Lej, fél sorsjegynél 69 Lej előzetes pénzbekezdés ellenében a sorsjegy megrendelhető.

Demokratikus az új spanyol alkotmány

Eltörölték a régi nemesi címeket — Hat évre választják az új köztársasági elnököt — Eddig 14 politikai párt küld képviselőt az országgyűlésre

Madridből jelentik: A spanyol alkotmányt tervező bizottság ma befejezte munkálatait. Az új alkotmánytervezet értelmében a spanyol köztársaságban megszűnnek az összes nemesi címek, alkotmányilag biztosítják a vallásgyakorlat szabadságát, a sajtó és szakszervezeti szabadságot, elismerik a tulajdonjogot, kötelezővé teszik a népoktatást. Az alkotmány szerint az új parlament ismét két Házból, a Szenátusból és Kamarából fog állni, a Szenátusban 260, míg a Kamarában 466 képviselő lesz négyévi mandátummal. Minden 21. évét betöltő férfi vagy nő választójoggal fog birni. A köztársaság elnökét hat éves időtartamra választják meg.

Madridből jelentik: A spanyol országgyű-

lési választások részleges eredményei most kerültek nyilvánosságra és ezek szerint eddig 77 szocialistát, 47 radikális, 38 radikális-szocialistát, 37 független köztársaságit, 18 jobboldali köztársaságit, 16 cselekvő köztársaságit, 10 baloldali catalán federalistát, 10 köztársasági egyesülés pártit, 8 nemzeti cselekvő pártit, 6 függetlenségit, 3 köztársaságot támogatót, 3 baloldali köztársaságit, 3 demokrata köztársaságit, 2 agrár-centrum pártit, 1 tradicionalistát és 1 liberális monarchistát választottak meg. Az eddigi választások érdekessége egyébként az, hogy a monarchisták közül eddig csak egy képviselő jutott a parlamentbe. Eddig összesen 320 képviselőt választottak meg és még 150 megválasztása van hátra.

Leégett az oravicai butorgyár

Leégett az egész telep — Kifogyott a víz a tüzoltók szivattyúiból — Négy-öt millió a kár — A butortelep három szomszédos háza is leégett

Ma délután 2 óra 20 perckor hangos szirénabugás és félrevert harangok zúgása riasztotta fel Karas megye székhelyének lakosait mély álmukból. A szendergésükből fölvert emberek nagy megdöbbenéssel látták, hogy magasbátor lángok festik vörösre az eget és a város egyes részeiben nappali világosságot árasztanak. Mindenki megdöbbenve gondolt a pár év előtti tüzvész irtózatos pusztítására, a mikor egész uccasorok estek a romboló elemek áldozatul és többszáz család lett hajléktalanná, mivel ugyanakkor erős Kösava-szél dühöngött, mely sztrészét hordta a szikrákat egyik uccából és házról a másikra. Szerencsére az éjjel teljes szélcsend uralkodott, úgy hogy nem kellett a legutóbbi hatalmas tüzvészhez hasonló katasztrófától tartani. De Oravicán, mely egy keskeny völgyben vagy öt-hat kilométer hosszúságban elterülve fekszik, mindig óriási veszélyt jelent és így érthető, hogy a lakosság lelkesedve rohant a tüzhöz, hogy tőle telhetőleg segítsen annak elnyomásában.

A tűz a Marutacotarla butorgyár rész-

vénytársaság telepén tört ki, mely körülbelül a város központjában a főucca egyik szűk mellékutcájában fekszik. Mire az önkéntes tüzoltótársulat Winkelhofer Károly főparancsnok és Pohl János parancsnok vezénylete alatt megjelent a telepen, már több raktárhelyiség és műhelyépület lángokban állt. A raktárban felhalmozott 30 vagon száraz bűkkfa és deszka, továbbá a butorok készítéséhez szükséges egyéb anyagok nagyban táplálták a tüzet, a minek elterjedését még az is előmozdította, hogy a telep összes épületei zsindellyel voltak fedve. A tüzoltóság mindjárt tisztában volt a helyzettel, hogy a már lángokban álló épületeket lehetetlen megmenteni és csupán azon igyekezett, hogy a tűz tovaterjedését akadályozza meg.

Ezért a tüzoltók hamarosan leverték a még sértetlen épületek zsindelytetőzetét és vizsugarakkal locsolták ezeket az épületeket, valamint a szomszédos lakóházakat. Szerencsétlenségre azonban a tartós szárazság következtében az oravicai kutakban igen alacsony volt a vízállás és csakhamar kifogyott a tüzoltók szivattyúiból a víz úgy, hogy a tüzoltók tehetetlenül voltak kénytelenek nézni az elemek tombolását. A lakosság szekereken, hordókban és csöbrökben hordta a távolabbi kúrtakból a vizet, de ilyen körülmények között komoly és eredményes oltásról aligha lehetett szó. A hatóságok részéről a tűznél megjelentek Janculescu főügyész, Tira rendőrkommisszár és az oravicai hadkiegészítő kerület parancsnoka, kik érvényes intézkedéseikkel fönntartották a rendet.

A különböző nehézségek ellenére a tüzoltóságnak több órai megfeszített és önfeláldozó fáradozás után sikerült megfékezni a tüzet, melynek a butorgyár egész telepe, három szomszédos lakóház és egy gazdasági épület esett áldozatul. A kár, melyet 4—5 millió lejre becsülnek, biztosítás útján megtérül. A tűz okát eddig nem sikerült megállapítani, mindössze annyi bizonyos, hogy a tűz a gyár gépházában keletkezett. A tüzrendészeti bizottság ma vizsgálata van hivatala a tüzvész okát kideríteni.

El ne mulassza a MAGYAR HÁZ részvényeit lejegyezni!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A bankok ellen uszítják a betéteseket

A Banca Nationala ura a pénzüpiacnak

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala újabb kommunikét adott ki, amely szerint a közrend megbontói kísérletet tesznek a betétesek befolyásolására, hogy azok kivégyék pénzüket a bankból. A Banca Nationala megállapítja, hogy semmiféle riadalomra nincs

ok, mert a Nemzeti Bank teljes mértékben rendelkezésre áll a pénzüpiacnak és a pénzüintézeteknek, amelyek nyugodtan végezhetik munkájukat. A Banca Nationala kéri a közönséget, hogy bizalommal legyen a bankok és pénzüintézetek iránt s ne üljön fel az alapl nélküli híreszteléseknek.

Váratlanul felmondotta az aradi Victoria

Súlyos helyzetben van a község iparossága — A község négyszáz iparosára akarják áthárítani az új székház építésénél néhány évvel ezelőtt felvett kölcsön obligóját —

a Kisjenői Iparoskör közel egymillió lejes váltókölcsönét

A kisjenői Iparoskör igazgatósága, az egész község iparostársadalmát igen közelről érdeklő ügyet tárgyalt le most megtartott igazgatósági ülésén. A kör néhány évvel ezelőtt új székház építését határozta el és az építéshez szükséges 900.000 lejt az aradi Victoria Bank folyósította, váltó ellenében, amelyet az Iparoskör igazgatósági tagjai irtak alá. A kölcsön utáni kamatok rendezésével a legutóbbi ideig semmi baj nem is volt, a közelmúltban fuzionált Victoria Takarékpénztár vezetősége azonban néhány nappal ezelőtt a váltókölcsönt felmondotta és erről értesítette az Iparoskör igazgatóságát.

Az ülésen az igazgatósági tagok oda nyilatkoztak, hogy a 900.000 lejt tehertétel nemcsak kizárólag őket, mint a váltó zsránsait, hanem Kisjenő össziparosságát is terhelik, tehát ők a fizetési kötelezettséget fokozatosan Kisjenő mintegy 400 iparosára is áthárítják. Az igazgatósági tagok álláspontja érthető fel-

tűnést keltett, mert a mai gazdasági válságban az amugy is óriási nehézségekkel küzdő iparosok, egy ilyen, közel egy millió lejes adósság rendezése esetén, könnyen a teljes csőd elé kerülnek. Dr. Lőrinczy Gyula, az Iparoskör ügyészenek ajánlatát fogadták el, aki azt javasolta, hogy a hitelt felmondó Victoria Takarékpénztárt egy más pénzüintézet felveendő kölcsönből elégítsék ki s az új váltótartozásnál ily módon lehet a fizetési folyóatlágosságot az Iparoskör részére biztosítani.

A tojásexportörök csődje Törvényjavaslat a tojás exportálására — A szövetkezetek illetékmentesen szállíthatnak ki az országból tojásárut

Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi miniszteriumban most készítik a tojás-standardizációs törvény módosító javaslatát. Mint ismeretes, a régi törvény alapján sorozatos visszaélések történtek s súlyos vádakat emeltek Madgearu miniszter ellen, aki a régi standardizációs törvényt alkotta. Információink szerint az alábbi változásokat tartalmazza:

1. Az új törvényjavaslat is előírja a tojás standardizálását, de megengedi a nem válogatott tojás exportálását is.
2. Ezután a standardizálást a kerületi hivatalok helyett, minden cég saját maga végzi, sőt a standardizált tojásnak minősített árut is a cég bélyegzi le és csak a határon állítanak

fel egy ellenőrző bizottságot, amely megállapítja, hogy az exportör tényleg helyesen válogatta ki a tojás-árut, a saját felelősségére.

3. Az új törvényjavaslat szerint a nem standardizált tojás kiviteli illetéke az eddigi négyszeres illeték helyett csupán kétszerese lesz a standardizált tojás illetékének.

4. A szövetkezetek illetékmentesen szállíthatnak ki az országból tojásárut. (Ez a pont a tojásexportörök anyagi csődjét eredményezheti.)

5. A tervek szerint a nem standardizált tojás kiviteli illetékét az eddigi 1 lejről 25 banira csökkentik.

Kormányválságot okozott a cseh gabonamonopólium

Hivatainak-kormány, vagy a nagy fekete koalíció következik

Prágából jelentik: A gabonamonopólium bevezetése ügyében folyó harc végkép kiélesedett és a politikai feszültség olyan nagy, hogy beavatott körökben már kormányválsággal számolnak. A kormány lemondását elkerülendő, a pártok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy nyári szünetre küldik a parlamentet és a döntést elnapolják. Az agrárpárt ugyanis nem járul hozzá a magyar-cseh kereskedelmi szerződéshez, csak abban az esetben, ha teljesítik a gabonaforgalom szabályozásával kapcsolatban támasztott követeléseit. A többi pártok viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy a magyar-cseh kereskedelmi szerződést a preferenciális vámok és a kontingensek rendszere alapján meg kell teremteni. Olyan hírek vannak forgalomban, hogy vagy hivatalnok-kormány következik, vagy az ugynevezett „nagy fekete koalíció” veszi át az uralmat.

— A Banca Generala a Tarii kényszer-egyezsége. Az iliovi kereskedelmi törvény-szék elvben hozzájárult a Banca Generala a Tarii Romanesti kényszer-egyezségéhez.

Inflációról nincs szó, a kormány szerint

Kincstári bonokat sem bocsájtanak ki ebben az évben

Bucurestiből jelentik: Beszámoltunk arról, hogy az állam kincstári bonok kibocsátásának tervével foglalkozik. Ezt a tervet sokan úgy magyarázták, mintha inflációról volna szó s ez nyugtalanságot idézett elő.

A pénzügyminisztérium most hivatalos közleményben nyugtatja meg az aggodókat. Eszerint inflációról egyáltalán nincsen szó, a lej stabilizációs törvénye ellenben megengedi, hogy az állam kincstári bonokat bocsásson ki, ezek azonban még a kibocsátás évében leszámíthatók. Tekintettel azonban arra, hogy a mostani költségvetés éve már vége felé jár, valószínűleg ezeknek a kincstári bonoknak a kibocsátására már nem kerül sor.

— Új cégjegyző az aradi Goldschmidt-banknál. A Goldschmidt-bankház ma bejelentette a céghivatalnak, hogy Heim Sándort cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel. Az új cégjegyző igen kedvelt és szimpatikus tagja az aradi társaságoknak, aki, mint banktisztviselő, az Egyesült Banknál működött s onnan lépett át a Goldschmidt-bankhoz, amely most jól megérdemelt előléptetésben részesítette.

Leölkes Béla, az Agronomul vezérigazgatója megvált állásától

Egy budapesti iparvállalatnál helyezkedik el

Érdekes személyi változás történt mai nappal az Agronomul Biztosító Intézet vezetésében. Somorjai Leölkes Béla, aki a Gazdák-Agronomul aradi vezérigazgatóságának élén állott, a mai nappal végleg megvált állásától s egyben minden összeköttetést megszakított az intézettel. Az ügyek vezetését Gutschick Ferenc aligazgató vette át, aki másfél évvel ezelőtt Pozsonyból jött Aradra, a Duna-Biztosító Intézetből. Az aligazgató másfél év után teljes áttekintést nyert a Gazdák-Agronomul romániai piaca és összeköttetéseivel felett, s így teljes rátermettséggel vezeti tovább a biztosító intézetet.

A vezérigazgatói szék végleges betöltésére valószínűleg csak az ősz folyamán kerül sor, amikor is az intézet bécsi központi vezérigazgatósága igazgatósági ülésen dönt az új romániai vezérigazgató személyére vonatkozólag. Leölkes Béla, az intézet vezetésétől megvált vezérigazgató, egyelőre Budapestre megy és ott helyezkedik el egy nagyobb iparvállalatnál.

— A város fája. Dr. Velcsóy Géza, Aradváros alpolgármestere, Jac Jenő gazdasági tanácsossal és két városi tisztviselővel együtt kiszállott a Mocioni és Victoria Bank vidéki faterlepeire, hogy a városnak ajánlott 350 vagon tűzifa minőségét felülvizsgálják. A helyszíni szemléről a visszatért delegáltak írásban tesznek jelentést az állandó választmányának.

Fizessen elő
a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG

leggyorsabb hirszolgalat,
a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márai Sándor, Lynkeusz, Szomor Emő, Pünkösti Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy hóra . . . 200 lej
1/4 évre . . . 500 lej

Előfizetni lehet:

Sándor Iván hirlapiroda,
Löbl hirlapiroda
aradi cégknél.

Tulhalmozott árukészletem nagy részét

kiárusítom
e hó 4-ig bezárólag.

Eladásra kerülnek:

**kerékpárok, gummik és
kerékpár-alkatrészek.**

HAMMER VILMOS, Arad,

Piața Avram Iancu 5-6. sz. (Szabadság-tér).

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Mindenki siessen a Daciába,

hogy még ihasson a

világhírű Pilseni Urquell

sörből,

mely a háboru óta először

ismét kapható!

**PILSNER URQUELL KIZÁRÓLAG
A DACIÁBAN KAPHATÓ.**

A kényszeregyezési törvény reformja

A módosított törvény több intézkedését az 1929. évtől lefolytatott összes kényszeregyezési eljárásokra is ki akarja terjeszteni az igazságügyminiszter

— Befejező közleményünk —

A kényszeregyezési törvény módosításáról elkészült újabb tervezet intézkedéseit két legutóbbi számunk Közgazdasági Közlöny rovatában ismertettük. A törvénymódosító tervezet folytatólagos 41-ik cikkének második bekezdése nem tartalmaz semmi újat, amely olvasóközönségünket érdekelhetné. Hamangiu igazságügyminiszter reformjai a törvénytervezet 44-ik cikkének harmadik bekezdésében folytatódnak az alábbiak szerint:

44. cikk 3. bekezdése. Mindamellett szükség esetén az adós ily ügyleteket köthet a kényszeregyezést megadó törvényszék engedélyével, az esetleg létesített hitelezői bizottság véleményezésével s az előzetes szakértői vizsgálat után, amely esetben az így nyert összegek konszernálendók közvetlenül a törvényszék rendelkezésére, hogy az szétoosztható legyen az igazolt hitelezők között követelésükkel arányosan, tekintetbevéve továbbá a kényszeregyezési kérelem előtt meglévő hitelezőket és elsőbbségi jogokat.

45. cikk 2. bekezdése. Bármelyik kereskedő lemondhat a megadott kényszeregyezés kedvezményéről, autentikus nyilatkozat által, a mely bejegyzendő a kamarák cégkönyvébe és közlendő ugy a kereskedelmi és iparkamara közlönyében, mint egy legjobban elterjedt lapban.

Ez a nyilatkozat azon személyek által irandó alá, akiknek jogukban áll kényszeregyezési kérelmet aláírni, továbbá a gondnokok vagy cégtársak jóváhagyásával a kényszeregyezési kérelem beadásához az első cikk értelmében szükséges feltételek mellett.

Az a kereskedő, aki ily nyilatkozatot ad, a hitelezőket visszahelyezi a kényszeregyezési kérelem beadása előtti jogába s kényszeregyezést nem kérhetnek csak e nyilatkozatnak a kamarák céghivatalánál történt bejegyzése után számított 5 éven túl. A lemondás által nem szűnnek meg az adós vagy harmadik személy által ajánlott személyi, vagy tárgyi garanciák, amelyeket a kényszeregyezés lebonyolítására ajánlottak fel és a hitelezőknek jogukban áll azokat követelni a kényszeregyezési kvóta erejéig.

48. cikk. Az előző cikkekben megjelölt esetekben a csőd megnyitása kötelező.

54. cikk (új bekezdés.) A szakértő, aki hanyagságból, vagy rosszhiszeműségéből nem teljesíti be jelentését a delegált bíró által megjelölt határidőn belül, elveszti azon jogát, hogy bíróságok előtt szakértő lehessen és a megállapított honorárium erejéig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő az ezen cikkben előírt büntetéseken kívül, tekintet nélkül az enyhítő körülményekre.

61. cikk. A jelen törvény intézkedéseit alkalmazandók mindazon folyamatban levő

kényszeregyezési eljárásoknál, amelyeknél a hitelezők értekezletét a jelen törvénynek a Hivatalos Lapban történt kihirdetéséig nem tartották meg.

A 33. cikk 2 bekezdése, 35. cikk 1. bekezdése, 36., 39., 40., 41., cikk 2. bekezdése, 36., 39., 40., 41. cikk 2. és 48. cikkek intézkedései alkalmazandók azon kényszeregyezési kéreseknek is, amelyeknél a hitelezők értekezletét megtartották ugyan, azonban a kényszeregyezés létrejöttét nem mondták még ki.

A 44. cikk 3. bekezdése és a 2. 45. cikk rendelkezései alkalmazandók az 1929. július 10-én életbeléptetett kényszeregyezési törvény óta jogerőre emelkedett (omologált) kényszeregyezéseknél is.

A kényszeregyezési törvény módosítása ügyében egyébként a jövő héten a Bankszövetség, az Ugir, a Kereskedő Tanács és az Iparkamarák Szövetsége közös értekezletet tartanak, amelyen álláspontjukat fogják leszögezni, hogy milyen elvek és szempontok szerint hajtásák végre a kényszeregyezési törvény szükségessé vált módosítását.

Itt említjük meg, hogy a Sfatul Negustoresc központi tanácsa tegnap ülést tartott, amelyen a kereskedőtársadalom aktuális problémáit vitatták meg és bizottságot választottak, hogy az a kényszeregyezési és a váltótörvény módosító javaslatánál a kereskedők álláspontját érvényesíteni igyekezzenek.

Az Aradi Közlöny általános érdeklődés közepezté kísért cikksorozatát ezzel befejeztük. Bizonyosra vehető, hogy a törvénytervezet még a nyári ülésszakban a parlament elé kerül megszavazásra.

Szesz-ellenszindikátus alakul

A szeszadó nagyarányú leszállítása

Egyik legutóbbi számában beszámolt arról az Aradi Közlöny, hogy a kormány a szeszadó lényeges leszállításával igyekszik ellensúlyozni a fekete-szeszgyártást, és reméli, hogy ezzel sikerült is véget vetnie a fekete-szesz panamáknak. Értesülésünk szerint, a kormány már a közeli napokban közzéadja a bocsát ki, amely a szeszadót oly mértékben mérsékli, hogy minden eddig szünetelő gyár azonnal felveheti a munkát.

A szeszpiacnak egyébként legfrissebb szenzációja, hogy a szesz-szindikátussal szemben, egy ugynevezett ellenszindikátus alakult. Ennek az ellenszindikátusnak az a célja, hogy a szesz-szindikátus vezetését megbuktassa, jobban mondva, a régi szesz-szindikátus vezetését átvegye. Illetékes körökben az a vélemény alakult ki, hogy a szesz-szindikátus kérdése legkésőbb egy hónapon belül elintéződik.

Rádió műsor.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 2.

Bucuresti. 1.00. Gramofon. 5.00. Táncczene a Lydo-medencéből. 7.00. Gramofon. 8.00. Dumitrescu énekesnő dalestje. 8.30. A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. — Budapest. 9.15. Gramofonhangverseny. 12.00. Déli harangszó. 12.05. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 4.00. Stumpf Károlyné előadása. 5.00. „A titokzatos „Q” hajók a világháborúban.” Szűts Jenő előadása. 5.30. Hangverseny. 6.50. Előadás. 7.30. Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye. 8.20. Egyfelvonásosok és jelenetek. Majd: Másfélóra könyvnyüzene. — Bécs. 11.00. Gramofon. 12.00. Macha-zenekar. 3.20. Gramofon. 8.05. Humperdinck „Jancsi és Juliska” című mesejátéka. 10.25. Hügel-zenekar. — Belgrad. 11.30. Gramofon. 12.45. Déli zene. 7.00. Mandolin-zene. 7.30. Pjarszevics énekesnő dalestje. 10.50. Rádiózenekar. — Breslau. 7.00. Népdalok gramofonon. 8.00. Német gyermekdalok. 8.35. A rádiónégyes hangversenye. 10.30. Táncczene. — Frankfurt. 9.00. Mozart-hangverseny. — Kassa. 11.30. Gramofon. 12.30. Rádiózenekar. 2.30. Gramofon. 5.00. Zenekar. 6.00. Fuvós zene. — Köln. Langenberg. 9.00. Szimfonikus hangverseny. Utána táncczene. Milano. 5.00. Éttermi zene. 7.45. Gramofon. 8.45. Verdi: A végzet hatalma c. operája. — Róma. 5.00. Zenekari verseny. 8.10. Gramofon. 9.00. Hangverseny és vígjáték. — Strassburg. 6.00. Operanyitányok. 7.00. Könnyű zene. 7.45. Gramofon. 8.30. Operett. — Varsó. 5.25. Gramofon. 6.00. Szólisták hangversenye. 7.50. Operaelőadás.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

NYILTER.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett fiamnak, illetve testvérünknek temetésén megjelentek és mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton is mondunk köszönetet. — Külön köszönjük a Németh, Szenes és Schwarz cég főnökei részéről megnyilvánult és a maga nemében példátlan atyai gondosságukat.

özv. Pless Kálmánné
és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják midazok, kik felejtethetlen drága halottunk elhunytakor részvétüknek és együttérzésüknek bármily módon kifejezést adtak, ezuton is magam és gyermekeim nevében hálás köszönetünket.

Borszóky Ferenc.

CONVOCARE.**SOCIETATE ANONIMA FORESTIERA din GALOIA-MUREȘULUI**

și ține

a VII-a adunare generala ordinare anuala.

in ziua de 11 Iulie 1931. la ora 5 p. m. la sediul ei din Arad, Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 4.

cu urmatoarea ordine de zi:

1. Raportul de gestiune al Consiliului de Administratie.
2. Raportul Comitetului Cenzorilor, stabilirea bilanțului pe anul 1929—1930. și hotărîrea referitor la rezultatul gestiunii.
3. Descărcarea Consiliului de Administratie și a Cenzorilor.
4. Modificarea paragrafului 19 a statutelor.
5. Fixarea retributiunilor Cenzorilor.
6. Alegerea membrilor Consiliului de Administratie și a Cenzorilor.
7. Eventuale propuneri.

Stimații Domni acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, sunt rugați că în conformitate cu paragraful 11 din statute, să binevoiască a-și depune acțiunile împreună cu cupoanele încă neexpirate cel puțin cu 3 zile înainte de termenul adunării generale la casieria societății în Arad (Bul. Reg. Ferdinand I. No. 4.)

Arad, la 2. Iulie 1931.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

DEBIT		BILANȚUL GENERAL INCHEIAT LA 31. OCTOMVRIE 1930.				CREDIT	
ACTIVA		Lei		PASIVA		Lei	
		a	b			a	b
Investițiuni	— — — — —	21,429.403	62	Capital social	— — — — —	4,000.000	—
Păduri	— — — — —	7,335.519	40	Fonduri de rezervă	— — — — —	4,691.141	90
Stocuri de lemne și alte stocuri	— — — — —	2,022.806	21	Creditori	— — — — —	30,234.550	35
Debitori	— — — — —	3,640.675	34				
Hărții de valoare	— — — — —	3,955.200	—				
Numerar efectiv	— — — — —	26.397	94				
Raportul pierderii din anul trecut	464.263.07						
Pierdere pe 1929—1930.	— — — — —	51.426.67	515.689				
			74				
			25				25
			25				25

DEBIT		CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE LA 31. OCTOMVRIE 1930.				CREDIT	
		Lei				Lei	
		a	b			a	b
Raportul pierderii din anul trecut	— — — — —	464.263	07	Profit brut	— — — — —	3,908.017	33
Impozite, asigurări, și alte cheltuieli	— — — — —	959.444	—	Raportul pierderii din anul trecut	464.263.07		
Descriere pentru fondul de devaluări	— — — — —	3,000.000	—	Pierdere pe 1929—1930.	— — — — —	51.426.67	515.689
			07				74
			07				07
			07				07

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

Incheierea prezentelor socoteii a fost examinată din partea noastră, găsindu-le în conformitate cu cărțile principale și cele auxiliare și încheiate în înțelesul legii și al statutelor.

COMITETUL CENZORILOR.

2173

(Reproducția nu va fi taxată.)

Apróhirdetések**HAZASSÁG.**

HARMINCHAT éves elvált okleveles tisztviselő megnősülne. Ajánlatot „Komoly tisztezer” jellegre az Aradi Közlöny kiadója továbbítja. 2172

ALKALMAZÁS.

ELŐKELŐ uriházhoz éves bizonyítványokkal szobaleány kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2145

ELSŐRENDŰ angol szabász, női confec-tó munkára felvétetik Radó cégnél. 2171

LAKÁS.

KIADO augusztus 1-re Marosparton, törvényszéktől 3-ik új házban 2 szobás parkettás modern lakás, fürdő és mellékhelyiségekkel. Megtekinthető 10—12-ig. Bővebbet Str. Eminescu 9., I. em. 2168

KIADO 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, parkettás lakás, mellékhelyiségekkel július 15-től, vagy aug. 1-től. Bulev. Carol 42., I. em. 2180

T. VLADIMIRESCU, (v. Dobó-ucca) 17—19. sz. a. egy 4 szobás modern lakás a földszinten azonnalra, avagy augusztus elsejére és ugyanott egy szép uccai szoba, előszoba, fürdőszoba — garzon — lakás, első emeleten kiadó. 2181

KIADO két elegánsan butorozott egymásba nyíló különbejáratu szoba fürdőszoba használattal azonnalra. — Cím: Ferdinand-ucca 9., első emelet az udvarban. — Pontos cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. — Ugyanott egy különbejáratu butorozott szoba kiadó. 2001

UJONNAN renovált 3 szobás, parkettás, fürdőszobás uccai lakás azonnalra kiadó, volt Szabadság-tér 5—6. Ugyanott jégszekrény eladó. 2111

KIADÓ irodának, salonnak, műhelynek alkalmas 2 világos udvari helyiség. Bővebbet „Orion”, Str. Berthelot 8. 2154

ELFOGLALHATÓ tiszta egyszoba konyhas uccai felső lakás kiadó. v. Téli-u. 11. 2176

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrássy-tér 19., a ház-mesternél. 200

Kiadó lakás augusztus hó 1-re.

Most épült házban 2 uccai szoba, elő-és fürdőszobával, mellékhelyiségekkel együtt. Str. Ioan Calvin 50. 2175

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NAGY táperejű, 15zött, sűrű malátamos-lék hektoliterenkint 20 leiert kapható Kéményipőgyár, Arad, Str. Fabricel 45. 2169

KERSEK használt nagy busdarálot kézi vagy géphajtásra. Cím Calea Saguna 165. 2170

FELHIVOM a nagyérdemű közönség b. figyelmét dusan felszerelt bizományi üzletre, hol szebbnél-szebb antikpoharak, festmények, antikbutorok, ékszerek, ezüst tárgyak, tükrök, ágyhuzatok, asztalok, kredencsek, székek, komplett szobaberendezések, zongorák, hegedűk, vitrinek, fotelok, fali vitrinek, különböző dísz tárgyak, storeok, függönyök stb. kaphatók. Kérem kirakataim megtekintését. SALGONE bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota. 1000

KITŰNŐ, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KERSEK két egyforma fehér vaságyat, hálószobaberendezést, ebédlő, uriszoba butorokat, antik komód és szekretereket, antik brekátokat, ezüsttárgyakat, jégszekrényeket stb. SALGONE bizományi-üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Keresek

megvételre négykerékű használt, könnyű homokfutót, vagy könnyű fedeles kocsi-t. Cím, volt. Nádor-ucca 8. szám.

ÜZLETEK.

PEKMUHELY üzlettel és lakással. Radnán nagyon forgalmas helyen azonnalra kiadó. Cím: Gyulai, Radna. 2174

HEGYALJÁN legjobb közönségben, piacter mellett, 75 év óta fennálló vas-és fűszer-üzlet eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2167

KIADO Pancotán a piac-téren 3 szobás urilakás, villanyvilágítással, továbbá gabonabevásárlásra kiválóan alkalmas raktárhelyiségekkel és padlással. Bővebbet özv. Lufschütz Sándorné, Pancota. 2163

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Nr. 19.354—1931.

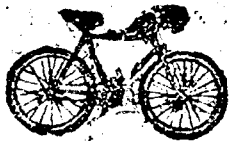
PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință generală, că Primăria Municipiului Arad, în ziua de 24 Iulie 1931 ora 11 a. m. va ține în biroul Serviciului economic camera Nr. 59 licitațiune publică cu oferte închise și sigilate în conformitate cu Art. 88—110. din legea contabilității publice, pentru cumpărarea alor 6 (șase) vagoane porumb și 18 (optsprezece) vagoane ovăș necesar pentru hrana vitelor comunale. Concurenții pentru a fi admiși a licitațiune trebuie să depună în fața comisiunii de licitații deodată cu oferta și garanția de 5% în numărar sau hărții garantate de Stat.

Caetul de sarcini precum și condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi de lucru în camera Nr. 59 a primăriei.

Arad, la 30 Junie 1931.

Primăria Municipiului Arad.

Őriási árleszállítás!

Több waggon kerékpárunk érkezett „Naumann”, „Kayser”, „Brennabor”, „H. S. F.”, „Primus”, „National”, „Görick”, „Dürkop”, „Hossia”, „Opel”, „Krup Standard”. A legjobb márkájú gummik feltűnő olcsó árban kaphatók. Állományunkban gazdag raktár. Javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

Hammer Zsigmond és Fia
Bulevard. Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér)